

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΥΠΟΥΡΓΟΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ
ΝΟΜΙΚΟ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ ΤΟΥ ΚΡΑΤΟΥΣ

Αριθμ. Γνωμοδότησης 95/2020

ΤΟ ΝΟΜΙΚΟ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ ΤΟΥ ΚΡΑΤΟΥΣ

Γ' ΤΜΗΜΑ

Συνεδρίαση της 30^{ης} Ιουνίου 2020

Σύνθεση:

Πρόεδρος: Βασιλική Δούσκα, Αντιπρόεδρος ΝΣΚ.

Μέλη: Σπυρίδων Παπαγιαννόπουλος, Αντιπρόεδρος ΝΣΚ, Νίκη Μαριόλη, Ευφροσύνη Μπερνικόλα, Κυριακή Παρασκευοπούλου, Χρήστος Μητκίδης, Βασιλική Παπαθεοδώρου, Αικατερίνη Γαλάνη, Ευάγγελος Μαρίνης, Νικόλαος Μουκαζής, Νομικοί Σύμβουλοι του Κράτους.

Εισηγήτρια: Αικατερίνη Γαλάνη, Νομική Σύμβουλος του Κράτους.

Αρ. ερωτήματος: Το υπ' αριθμ. πρωτ. 13053/Υ1/12-12-2019 έγγραφο του Γραφείου Υπουργού Παιδείας και Θρησκευμάτων, με συνημμένο το από 11-12-2019 ερώτημα υπογεγραμμένο από την Υπουργό ΠΑΙΘ.

Ερώτημα: Τίθενται ερωτήματα σχετικά: **α)** με την ορθή ή μη εφαρμογή μέχρι σήμερα από τις Διοικήσεις των Τ.Ε.Ι. αρχικά και στη συνέχεια των Πανεπιστημίων στα οποία αυτά εντάχθηκαν, της διάταξης του άρθρου 20 παρ. 6 του ν. 4452/2017, ανεξάρτητα από το χρόνο κατά τον οποίο κατέστησαν αμετάκλητες οι δικαστικές αποφάσεις περί των οποίων διαλαμβάνει η εν λόγω διάταξη, **β)** με την τύχη των πράξεων διορισμού των δικαιωθέντων με τις προαναφερόμενες δικαστικές αποφάσεις σε περίπτωση μη ορθής εφαρμογής της ως άνω διάταξης και **γ)** με την υποχρέωση σε συμμόρφωση προς αμετάκλητες δικαστικές αποφάσεις (εν προκειμένω πολιτικών δικαστηρίων) που δικαιώνουν το έκτακτο προσωπικό αναγνωρίζοντας ότι συνδέονταν με το οικείο Τ.Ε.Ι. με μία ενιαία σύμβαση εξαρτημένης εργασίας αορίστου χρόνου από της αρχικής πρόσληψης και υποχρεώνουν το διάδοχο Πανεπιστήμιο να συνεχίζει να

τους απασχολεί στην ίδια θέση, με την ειδικότητα και τους όρους που το απαχολούσαν έως και την άσκηση των αγωγών, με δεδομένο ότι πολλοί απασχολούνται ως ωρομίσθιοι για περιορισμένες ώρες και όχι για πλήρες ωράριο, ενώ κατά κανόνα οι συμβάσεις τους διακόπτονταν κατά τους καλοκαιρινούς μήνες.

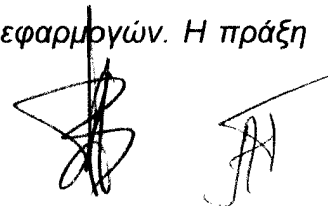
Στο παραπάνω ερώτημα το Νομικό Συμβούλιο του Κράτους (Τμήμα Γ') γνωμοδοτεί ως εξής:

Ιστορικό.

Στο έγγραφο του ερωτήματος αναφέρονται, μεταξύ άλλων και τα εξής:

1. Στα τέως Τ.Ε.Ι. προσλαμβάνονταν δυνάμει του άρθρου 19 του ν. 1404/1983 (Α'173) έκτακτο εκπαιδευτικό προσωπικό με συμβάσεις εργασίας ορισμένου χρόνου, είτε ως Επιστημονικοί Συνεργάτες ή Εργαστηριακοί Συνεργάτες, είτε ως ωρομίσθιοι (μειωμένων προσόντων). Με το άρθρο 34 παρ. 16 του ν.4115/2013 (ΦΕΚ Α'24) [με το οποίο προστέθηκε παρ. 6 στο άρθρο 29 του ν.4009/2011 (Α'195)], προβλέφθηκε η δυνατότητα πρόσληψης από τα Ανώτατα Εκπαιδευτικά Ιδρύματα εκπαιδευτικού προσωπικού με σχέση ορισμένου χρόνου ως ακαδημαϊκών υποτρόφων. Με σειρά αποφάσεων των πολιτικών δικαστηρίων, στα οποία από το 2003 και εφεξής προσφεύγει το ως άνω προσληφθέν από τα Τ.Ε.Ι. έκτακτο εκπαιδευτικό προσωπικό, αναγνωρίζεται ότι οι ενάγοντες (έκτακτοι εκπαιδευτικοί που απασχολήθηκαν κατά το παρελθόν στα Τ.Ε.Ι. με συνεχόμενες συμβάσεις ορισμένου χρόνου, ως εργαστηριακοί ή επιστημονικοί συνεργάτες ή ωρομίσθιοι και στη συνέχεια ακόμη και ως ακαδημαϊκοί υπότροφοι), συνδέονται με τα οικεία Τ.Ε.Ι. με μια ενιαία σύμβαση εξαρτημένης εργασίας αορίστου χρόνου από της αρχικής πρόσληψης και υποχρεώνονται τα Ιδρύματα (είτε τα οικεία Τ.Ε.Ι, είτε τα Πανεπιστήμια στα οποία έχουν εν τω μεταξύ ενταχθεί) να συνεχίζουν να αποδέχονται τις υπηρεσίες τους στην ίδια θέση, με την ίδια ειδικότητα και τους ίδιους όρους που τους απασχολούσαν έως και την άσκηση της αγωγής τους.

2. Ενώσω εξακολουθούσαν να υφίστανται τα Τ.Ε.Ι. εκδόθηκε ο ν. 4452/2017 (ΦΕΚ Α'17/15.2.2017), όπου στο άρθρο 20 παρ. 6 αυτού όρισε ότι: «Τα μέλη του Εκπαιδευτικού Προσωπικού (Ε.Π.) των Τ.Ε.Ι. τα οποία, με αμετάκλητες δικαστικές αποφάσεις, κρίθηκε ότι συνδέονται με το οικείο Τ.Ε.Ι. με μία ενιαία σύμβαση εξαρτημένης εργασίας αορίστου χρόνου, καταλαμβάνουν μετά από αίτησή τους, συνιστώμενες προς τούτο θέσεις προσωποπαγείς καθηγητών εφαρμογών. Η πράξη

διορισμού στις άνω θέσεις εκδίδεται εντός ενός (1) μηνός από την υποβολή της σχετικής αίτησης και ανατρέχει στον αναγνωρισθέντα με το διατακτικό της δικαστικής απόφασης χρόνο. Με την πράξη διορισμού καθορίζεται και το γνωστικό αντικείμενο του αιτούντος».

3. Σε εφαρμογή της ως άνω διάταξης όσοι από τους ως άνω έκτακτους εκπαιδευτικούς είχαν ήδη κατά τη θέση σε ισχύ της διάταξης αυτής δικαιωθεί με αμετάκλητες δικαστικές αποφάσεις, διορίστηκαν σε συνιστώμενες προς τούτο προσωποπαγείς θέσεις Καθηγητών Εφαρμογών. Στις περιπτώσεις δε που οι δικαστικές αποφάσεις καθόριζαν το χρόνο έναρξης της ενιαίας εργασιακής τους σχέσης, ο διορισμός ήταν αναδρομικός από της αρχικής πρόσληψης, υπό την έννοια της διοικητικής αναγνώρισης όλου του διανυθέντος χρόνου, ως χρόνου πραγματικής υπηρεσίας τους για την ένταξή τους στα αντίστοιχα Μ.Κ., ανεξαρτήτως του πραγματικού χρόνου απασχόλησης.

4. Περαιτέρω, κατ' εφαρμογή της ίδιας ως άνω διάταξης (άρθρο 20 παρ. 6 του ν. 4452/2017), συνέχισαν να διορίζονται σε προσωποπαγείς θέσεις καθηγητών εφαρμογών και όσοι από το ίδιο ως άνω έκτακτο εκπαιδευτικό προσωπικό προσκόμιζαν κατά καιρούς δικαστικές αποφάσεις που τους δικαίωναν, εφόσον οι τελευταίες καθίσταντο αμετάκλητες (είτε μετά την εξάντληση των ενδίκων μέσων, είτε με την αποδοχή τους από τις Διοικήσεις των Ιδρυμάτων). Επισημαίνεται, δε, ότι η αρχική πρόσληψη του εν λόγω έκτακτου προσωπικού, στην οποία και ανέτρεχε ο χρόνος διορισμού, βάσει των όσων ορίζονταν στη δικαστική απόφαση, ήταν τόσο πριν όσο και μετά το 2001.

5. Με τον ν. 4521/2018 (ΦΕΚ Α'38/2.3.2018) ιδρύθηκε το Πανεπιστήμιο Δυτικής Αττικής. Στο Πανεπιστήμιο συγχωνεύτηκαν δια απορροφήσεως τα τέως Τ.Ε.Ι. Πειραιά και Αθήνας (άρθρο 1 παρ.1). Στο άρθρο 4 παρ. 2 και 5 του νόμου αυτού ρυθμίστηκε η μεταφορά και ένταξη του ήδη υπηρετούντος στα τέως Τ.Ε.Ι. αφενός τακτικού εκπαιδευτικού προσωπικού και οι προϋποθέσεις για την απόκτηση ακαδημαϊκών τίτλων μέλους Δ.Ε.Π. Πανεπιστημίου και αφετέρου όλων των κατηγοριών του έκτακτου προσωπικού (επιστημονικοί/εργαστηριακοί συνεργάτες, ακαδημαϊκοί υπότροφοι κλπ.) για τις οποίες ορίστηκε ότι θα εξακολουθούν να παρέχουν τις υπηρεσίες τους και να ασκούν τα καθήκοντά τους στο Πανεπιστήμιο Δυτικής Αττικής με το ίδιο καθεστώς, τους ίδιους όρους και την ίδια διάρκεια.

6. Με αντίστοιχες ρυθμίσεις καταργήθηκαν και τα υπόλοιπα Τ.Ε.Ι. της χώρας ως αυτοτελή νομικά πρόσωπα και εντάχθηκαν σε Πανεπιστήμια, ενώ με παρόμοιο

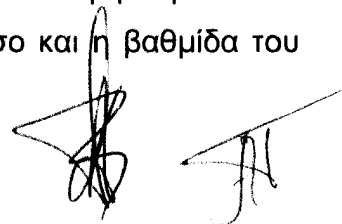
τρόπο ρυθμίστηκε η μεταφορά και ένταξη του υφιστάμενου εκπαιδευτικού, διοικητικού και λοιπού προσωπικού στο νέο καθεστώς.

7. Η Διοίκηση του Πανεπιστημίου Δυτικής Αττικής ενέταξε στο νέο Πανεπιστήμιο σε προσωποπαγείς θέσεις Λεκτόρων Εφαρμογών όλους τους υπηρετούντες Καθηγητές Εφαρμογών. Μεταξύ αυτών ήταν και οι πρώην έκτακτοι εκπαιδευτικοί οι οποίοι είχαν ήδη μέχρι της 2.3.2018, βάσει της διάταξης του άρθρου 20 παρ.6 του ν.4452/2017, διορισθεί σε προσωποπαγείς θέσεις Καθηγητών Εφαρμογών.

8. Κατ' εφαρμογή της ίδιας διάταξης, το Πανεπιστήμιο Δυτικής Αττικής και μετά την ίδρυσή του (2.3.2018), συνεχίζει, ομοίως, να διορίζει σε προσωποπαγείς θέσεις λεκτόρων εφαρμογών και όσους έκτακτους εκπαιδευτικούς προσκομίζουν ακόμη και πρωτόδικες δικαστικές αποφάσεις, που αναγνωρίζουν ότι συνδέονται με τα τέως Τ.Ε.Ι. με μία ενιαία σύμβαση εξηρημένης εργασίας αορίστου χρόνου από της αρχικής τους πρόσληψης και υποχρεώνουν το νυν Πανεπιστήμιο να συνεχίζει να τους απασχολεί στην ίδια θέση, με την ίδια ειδικότητα και τους ίδιους όρους που τους απασχολούσαν τα Τ.Ε.Ι.. Οι ανωτέρω αποφάσεις καθίστανται αμετάκλητες μετά από αποφάσεις της Συγκλήτου του Ιδρύματος που αποφασίζει την αποδοχή τους και την μη άσκηση κατ' αυτών ενδίκων μέσων.

9. Στο ερώτημα επισημαίνεται ότι, σε όλες τις προαναφερθείσες περιπτώσεις, (είτε προ της ίδρυσης του Πανεπιστημίου Δυτ. Αττικής, είτε μετά), εφόσον οι εν λόγω έκτακτοι εκπαιδευτικοί διορίζονται αναδρομικά σε προσωποπαγείς θέσεις λεκτόρων εφαρμογών, σύμφωνα με τα οριζόμενα στις δικαστικές αποφάσεις και αναγνωρίζεται διοικητικά ο διανυθείς χρόνος ως χρόνος πραγματικής υπηρεσίας για την ένταξή τους σε Μ.Κ., (παρά το γεγονός ότι πολλοί εξ αυτών παρείχαν υπηρεσίες ως ωρομίσθιοι ή με μειωμένο ωράριο, ανάλογα με τις ανάγκες των τμημάτων, ενώ μεταξύ των συμβάσεών τους μεσολαβούσε πάντα το κενό διάστημα τουλάχιστον των τριών καλοκαιρινών μηνών), ανακλύπτουν αξιώσεις τους και για οικονομική και ασφαλιστική αποκατάσταση. (Αναφέρονται ενδεικτικά δύο περιπτώσεις αγωγών με αντικείμενο από 138.000 έως 303.000 ευρώ περίπου η μία, και 172.000 ευρώ περίπου η δεύτερη).

10. Τέλος, ενόψει του ότι: α) Με το άρθρο 16 του ν.4009/2011, με το οποίο ορίζεται ότι: «1. Το διδακτικό και ερευνητικό έργο στα Α.Ε.Ι. ασκείται από τους Καθηγητές, οι οποίοι διακρίνονται σε Καθηγητές πρώτης βαθμίδας (Καθηγητές), αναπληρωτές Καθηγητές και επίκουρους Καθηγητές...», έχει καταργηθεί τόσο η βαθμίδα του Καθηγητή εφαρμογών ως εκπαιδευτική βαθμίδα στα Τ.Ε.Ι., όσο και η βαθμίδα του

Λέκτορα στα Πανεπιστημιακά Ιδρύματα, ενώ με το άρθρο 78 του νόμου αυτού προβλέφθηκαν μεταβατικές διατάξεις για τους ήδη υπηρετούντες καθηγητές εφαρμογών. β) Από την γραμματική διατύπωση του άρθρου 20 παρ. 6 του ν.4452/2017 προκύπτει ότι αυτή αναφέρεται μόνο σε εκείνους τους έκτακτους εκπαιδευτικούς που ήδη κατά τη δημοσίευση του νόμου είχε κριθεί αμετακλήτως δικαστικά ότι συνδέεται με τα εναγόμενα Τ.Ε.Ι. με συμβάσεις εργασίας αορίστου χρόνου. γ) Στον ιδρυτικό νόμο του ΠΑ.Δ.Α. προβλέπεται ότι θέσεις μελών Δ.Ε.Π. Πανεπιστημίου καταλαμβάνουν μόνο οι ήδη υπηρετούντες λέκτορες εφαρμογών (πρώην καθηγητές εφαρμογών), είτε προσωποπαγή είτε επί θητεία, αναλόγως της θέσης που κατείχαν, ενώ αντίστοιχες διατάξεις υφίστανται και στους ν. 4559/2018, 4589/2019, 4610/2019, τίθενται τα εξής ερωτήματα:

- **A.** Αν ενόψει της γραμματικής διατύπωσης του άρθρου 20 παρ.6 του ν.4452/2017 (το οποίο χρησιμοποιεί παρελθοντικό χρόνο «κρίθηκε»), νόμιμα η Διοίκηση των τέως Τ.Ε.Ι., μέχρι την κατάργησή τους, διορίζει σε θέσεις Καθηγητών Εφαρμογών το έκτακτο εκπαιδευτικό προσωπικό που αναγνωρίστηκε με δικαστικές αποφάσεις ότι συνδεόταν με τα οικεία πρώην Τ.Ε.Ι. με μία ενιαία σύμβαση εξηρημένης εργασίας αορίστου χρόνου από το χρόνο της αρχικής πρόσληψης, λαμβάνοντας υπόψη το χρόνο έκδοσης των δικαστικών αποφάσεων και ανεξάρτητα από το χρόνο που αυτές κατέστησαν αμετάκλητες (πριν ή μετά τη δημοσίευση της ως άνω διάταξης).

- **B.** Αν, είναι νομικώς δυνατό, μετά την ένταξη των Τ.Ε.Ι. σε Πανεπιστήμια, η Διοίκηση των τελευταίων να συνεχίσει να διορίζει κατ' εφαρμογή του άρθρου 20 παρ.6 του ν.4452/2017, σε προσωποπαγείς θέσεις Λεκτόρων Εφαρμογών τους έκτακτους διδάσκοντες (που είχαν την ιδιότητα του Εργαστηριακού και Επιστημονικού Συνεργάτη ή/και Ακαδημαϊκού Υπότροφου), που αναγνωρίζονται κατά καιρούς με δικαστικές αποφάσεις ότι συνδέονταν με τα οικεία πρώην Τ.Ε.Ι. με μία ενιαία σύμβαση εξηρημένης εργασίας αορίστου χρόνου, δεδομένου ότι η διάταξη του άρθρου 4 παρ. 2 περ. α' και δ' του ν.4521/2018, αλλά και οι αντίστοιχες διατάξεις των νόμων 4610/2019, 4589/2019 και 4559/2018 αναφέρονται μόνο στους κατά την ίδρυση του Πανεπιστημίου υπηρετούντες Καθηγητές Εφαρμογών.

- **Γ.** Σε περίπτωση καταφατικής απάντησης στο προηγούμενο ερώτημα, αν ο αναδρομικός (από το χρόνο που αναγνωρίζεται με τη δικαστική απόφαση) διορισμός αντιστοιχεί σε πλήρη απασχόληση ή σε απασχόληση κατ' αντιστοιχία των πραγματικών ωρών απασχόλησης εκάστου.

- Δ. Σε περίπτωση αρνητικής απάντησης στα ανωτέρω ερωτήματα ερωτάται επιπλέον: αα) Πως θα πρέπει να αντιμετωπιστούν διοικητικά οι ήδη εκδοθείσες πράξεις διορισμού. ββ) Πως θα συμμορφωθεί η Διοίκηση του Πανεπιστημίου στις δικαστικές αποφάσεις που δικαιώνουν το έκτακτο προσωπικό και υποχρεώνουν το Πανεπιστήμιο να συνεχίζει να τους απασχολεί με σύμβαση εξαρτημένης εργασίας αορίστου χρόνου στην ίδια θέση, με την ειδικότητα και τους όρους που το απασχολούσαν με δεδομένο ότι πολλοί απασχολούνται ως ωρομίσθιοι για περιορισμένες ώρες και όχι με πλήρες ωράριο, ενώ κατά κανόνα οι συμβάσεις τους διακόπτονταν κατά τους καλοκαιρινούς μήνες.

Νομοθετικό πλαίσιο.

11. Ν. 1404/1983

α. Το άρθρο 3 παρ. 1 του ν.1404/1983 «Δομή και λειτουργία των Τεχνολογικών Εκπαιδευτικών Ιδρυμάτων» (Α' τ.173/24.11.1983), όπως ίσχυε μετά την αντικατάσταση του εδαφ. α' με το άρθρο 5 του ν. 2916/2001 (Α'114) και πριν την κατάργησή του με το άρθρο 81 παρ.4 του ν. 4009/2011 (Α' 195) με την επιφύλαξη των μεταβατικών διατάξεων των άρθρων 76 έως και 80 του αυτού νόμου, όριζε τα εξής:

Άρθρο 3 . «Μέλη του Τ.Ε.Ι.

1. Τα μέλη του Τ.Ε.Ι. διακρίνονται σε τακτικά και έκτακτα:

α) Τακτικά είναι τα μέλη του Εκπαιδευτικού Προσωπικού (Ε.Π.), τα μέλη του Ειδικού Διδακτικού Προσωπικού (Ε.Δι.Π.), το Διοικητικό Προσωπικό (Δ.Π.), το Ειδικό Τεχνικό Προσωπικό (Ε.Τ.Π.) και οι σπουδαστές.

β) Έκτακτα μέλη είναι οι επισκέπτες καθηγητές και εκείνα του προηγούμενου εδαφίου, εκτός των σπουδαστών, που απασχολούνται στο Τ.Ε.Ι. με σύμβαση εργασίας ιδιωτικού δικαίου».

β. Στις διατάξεις του άρθρου 15 του ίδιου ως άνω νόμου [όπως ίσχυε μετά την αντικατάστασή του με το άρθρο 2 του ν. 2916/2001 (Α'114) και πριν την κατάργησή του αρχικά με το άρθρο 81 παρ. 4 του ν. 4009/2011 (Α'195) με την επιφύλαξη των μεταβατικών διατάξεων των άρθρων 76 έως και 80 του αυτού νόμου και εν συνεχεία με το άρθρο 9 παρ. 3 του ν. 4521/2018 (Α' 38) υπό τις εκεί οριζόμενες επιφυλάξεις], ορίζονταν, μεταξύ άλλων, τα ακόλουθα:

Άρθρο 15: « Εκπαιδευτικό προσωπικό Τ.Ε.Ι.

1 .Το κύριο διδακτικό και ερευνητικό έργο ασκείται από το Εκπαιδευτικό προσωπικό (Ε.Π.), το οποίο ανήκει σε μια από τις βαθμίδες Καθηγητή Τ.Ε.Ι., Αναπληρωτή Καθηγητή Τ.Ε.Ι., Επίκουρου Καθηγητή Τ.Ε.Ι. και Καθηγητή Εφαρμογών Τ.Ε.Ι..

2. Τα μέλη του Ε.Π. των Τ.Ε.Ι. είναι δημόσιοι λειτουργοί και απολαμβάνουν τις εγγυήσεις του άρθρου 16 παρ. 6 του Συντάγματος...

3. α) [...] β) Προϋπόθεση για εκλογή σε θέση μέλους Ε.Π. είναι η κατοχή διδακτορικού διπλώματος. γ) [...]. 4....5...6...7...».

γ. Στις παραγράφους 1, 2 και 11 εδαφ. β΄ του άρθρου 19 του ίδιου ως άνω νόμου (1404/1983), το οποίο δεν φέρεται σήμερα ως ρητά καταργημένο¹ ορίζονται, μεταξύ άλλων, (μετά από αλληπάλληλες τροποποιήσεις) τα εξής:

Άρθρο 19: «Συνεργάτες, Εκπαιδευτικοί Ειδικών Μαθημάτων, Επισκέπτες Καθηγητές

1. α) Για την κάλυψη διδακτικών, ερευνητικών ή άλλων επιστημονικών αναγκών των Τ.Ε.Ι. μπορεί να προσλαμβάνεται Εκπαιδευτικό προσωπικό με σύμβαση εργασίας ιδιωτικού δικαίου ορισμένου χρόνου. Η σύμβαση μπορεί να διαρκεί μέχρι ένα ακαδημαϊκό έτος και μπορεί να ανανεώνεται μέχρι δύο ακόμη ακαδημαϊκά έτη.

β) Το εκπαιδευτικό αυτό προσωπικό προσλαμβάνεται σε θέσεις Επιστημονικού Συνεργάτη και Εργαστηριακού Συνεργάτη,, για τις οποίες ως ελάχιστα προσόντα ορίζονται τα ίδια με αυτά των βαθμίδων Επίκουρου Καθηγητή και Καθηγητή Εφαρμογών,αντίστοιχα. Στο εκπαιδευτικό αυτό προσωπικό ανατίθεται η εκτέλεση όμοιου διδακτικού, ερευνητικού ή άλλου επιστημονικού και οργανωτικού έργου που έχει προβλεφθεί για το μόνιμο Ε.Π. της αντίστοιχης με τα προσόντα του βαθμίδας ή τα μέλη Ε.ΔΙ.Π.

γ) Η απασχόληση του εκπαιδευτικού αυτού προσωπικού μπορεί να είναι πλήρης ή μερική. Η μηνιαία αποζημίωσή του είναι ίση με [...].

δ) Για την προκήρυξη και την πρόσληψη ή την ανανέωση της σύμβασης αποφασίζει το Συμβούλιο του Τ.Ε.Ι. μετά από σχετική εισήγηση του Συμβουλίου του οικείου Τμήματος ...κατά περίπτωση. Η προκήρυξη, στην οποία ορίζονται μεταξύ άλλων το γνωστικό αντικείμενο ή η ειδικότητα, κατά περίπτωση, της προς πλήρωση θέσης και η εβδομαδιαία απασχόληση, δημοσιεύεται.....

¹ Σύμφωνα με τη διάταξη του άρθρου 84 παρ. 16 α του νόμου 4485/2017 «α) Οι διατάξεις του άρθρου 5 του π.δ. 407/1980 (Α΄ 112) και του άρθρου 19 του ν. 1404/1983 (Α΄ 173) εφαρμόζονται στα Πανεπιστήμια και τα Τ.Ε.Ι., αντίστοιχα»..

2. Σε περίπτωση προκηρύξεων που οι υποψήφιοι δεν διαθέτουν τα προσόντα της προηγούμενης παραγράφου, επιτρέπεται η ανάθεση, με ωριαία αντιμισθία, διδακτικού έργου σε υποψήφιους που κατέχουν τουλάχιστον τον αντίστοιχο βασικό τίτλο σπουδών και διδακτορικό δίπλωμα προκειμένου περί Επιστημονικών Συνεργατών.[...]. Ο συνολικός χρόνος απασχόλησης των Επιστημονικών Συνεργατών και των Εργαστηριακών Συνεργατών της παραγράφου αυτής δεν μπορεί να υπερβαίνει τις δεκατέσσερις και τις δεκαοκτώ ώρες εβδομαδιαίως αντίστοιχα [...].

11. [...] β) Η ενδεχόμενη απασχόληση του προσωπικού του παρόντος άρθρου για ένα ή περισσότερα εξάμηνα στο ίδιο ή άλλο Τ.Ε.Ι., σε καμία περίπτωση δεν δημιουργεί δικαίωμα μετατροπής της σύμβασης σε αορίστου χρόνου ή άλλα δικαιώματα, μη προβλεπόμενα από το νόμο αυτόν, έναντι του Τ.Ε.Ι. ή του Δημοσίου».

12. Ν. 4009/2011.

Στις διατάξεις των άρθρων 16 παρ. 1 και 2 [όπως η παρ. 2 ισχύει μετά την αντικατάστασή της με το άρθρο 30 του ν. 4452/2017 (Α' 17/15.2.2017)], 19 παρ. 1 περ. α' [όπως το πρώτο εδάφιο της περ. α' αντικαταστάθηκε το πρώτον, ως παρατίθεται, με την παρ.1 του άρθρου 70 του ν. 4386/2016 (Α' 83/11.5.2016) και ισχύει και μετά την αντικατάσταση της περ. α' με το άρθρο τέταρτο παρ. 1 του ν. του ν.4405/2016, (Α' 129/13.7.2016)] και 29 παρ. 7 [όπως η παράγραφος αυτή ισχύει μετά τις τελευταίες αντικαταστάσεις που επέφεραν το άρθρο 58 του ν. 4386/2016 (Α' 83/11.5.2016), με το οποίο, επίσης, αυτή αναριθμήθηκε από παρ. 6 σε παρ. 7, το άρθρο 19 του ν.4452/2017 (Α' 17/15.2.2017)² και το άρθρο 16 παρ.1 του ν. 4559/2018 (Α' 142/3.8.2018)] του ν. 4009/2011 «Δομή, λειτουργία, διασφάλιση της ποιότητας των σπουδών και διεθνοποίηση των ανωτάτων εκπαιδευτικών ιδρυμάτων» (Α' 195/6.9.2011), ορίζονται τα ακόλουθα:

Άρθρο 16: «1. Το διδακτικό και ερευνητικό έργο στα Α.Ε.Ι. ασκείται από τους Καθηγητές, οι οποίοι διακρίνονται σε Καθηγητές πρώτης βαθμίδας (Καθηγητές), αναπληρωτές Καθηγητές και επίκουρους Καθηγητές [...].

2. Οι Καθηγητές και οι αναπληρωτές Καθηγητές εκλέγονται ως μόνιμοι. Οι επίκουροι Καθηγητές εκλέγονται για τριετή³ θητεία [...].

² Ο όρος «ακαδημαϊκοί υπότροφοι», που τέθηκε με την τροποποίηση αυτή, αντικατέστησε τον προηγούμενο όρο «πανεπιστημιακοί υπότροφοι».

³ Η λέξη «τετραετή» της παρ.2 αντικαταστάθηκε με τη λέξη «τριετή» με το άρθρο 61 παρ.3 του ν.4415/2016 (Α 159/6.9.2016).

Άρθρο 19 : «1.α) Προϋπόθεση για εκλογή σε θέση καθηγητή όλων των βαθμίδων είναι η κατοχή διδακτορικού διπλώματος, καθώς και η συνάφεια αυτού του εν γένει ερευνητικού, επιστημονικού, διδακτικού, κλινικού ή καλλιτεχνικού έργου των υποψηφίων με το γνωστικό αντικείμενο της προς πλήρωση θέσης [...]».

Άρθρο 29: «Ειδικές κατηγορίες διδακτικού και εργαστηριακού προσωπικού του ιδρύματος.

[...] 7.(6) α. Επιστήμονες αναγνωρισμένου επιστημονικού κύρους είτε κάτοχοι διδακτορικού διπλώματος είτε υποψήφιοι διδάκτορες είτε εξαιρετικής τεχνικής εμπειρίας, μπορεί να απασχολούνται ως “ακαδημαϊκοί υπότροφοι” με απόφαση της Συνέλευσης και πράξη του Προέδρου του οικείου Τμήματος, για τη διεξαγωγή διδακτικού, κλινικού και ερευνητικού έργου, καθοριζόμενου με τη σύμβαση που υπογράφεται μεταξύ του ακαδημαϊκού υποτρόφου και του Πρύτανη του οικείου Α.Ε.Ι. [...] Η προκήρυξη του γνωστικού αντικειμένου γίνεται ύστερα από πρόταση της Γενικής Συνέλευσης του Τομέα και έγκριση από τη Συνέλευση Τμήματος. Η διάρκεια της σύμβασης καθορίζεται για χρονικό διάστημα μέχρι ενός ακαδημαϊκού έτους κατά περίπτωση, ανάλογα με τις ανάγκες του Τομέα, μπορεί δε να ανανεώνεται ή να παρατείνεται. Σε κάθε περίπτωση ο συνολικός χρόνος διάρκειας της σύμβασης δεν μπορεί να υπερβεί τα τρία (3) ακαδημαϊκά έτη. β. [...].

γ. Η απασχόληση των ανωτέρω μπορεί να είναι πλήρης ή μερική. Σε περίπτωση πλήρους απασχόλησης, το διδακτικό έργο δεν μπορεί να υπερβαίνει τις δεκαέξι (16) ώρες εβδομαδιαίας απασχόλησης....., ενώ στην περίπτωση μερικής απασχόλησης η υποχρέωση παροχής διδακτικού έργου μειώνεται ανάλογα με το ποσοστό της απασχόλησης. [...]».

13. Στη διάταξη του άρθρου 20 παρ. 6 του ν. 4452/2017 (Α' 17/15-2-2017) ορίζεται ότι: «6. Τα μέλη του Εκπαιδευτικού Προσωπικού (Ε.Π.) των Τ.Ε.Ι. τα οποία, με αμετάκλητες δικαστικές αποφάσεις κρίθηκε ότι συνδέονται με το οικείο Τ.Ε.Ι. με μία ενιαία σύμβαση εξαρτημένης εργασίας αορίστου χρόνου, καταλαμβάνουν, μετά από αίτησή τους, συνιστώμενες προς τούτο προσωποπαγείς θέσεις καθηγητών εφαρμογών. Η πράξη διορισμού στις άνω θέσεις εκδίδεται εντός ενός (1) μηνός από την υποβολή της σχετικής αίτησης και ανατρέχει στον αναγνωρισθέντα με το διατακτικό της δικαστικής απόφασης χρόνο. Με την πράξη διορισμού καθορίζεται και το γνωστικό αντικείμενο του αιτούντος».

14. Στις διατάξεις των άρθρων 1 και 2 περ. ια' του ν. 4485/2017 «Οργάνωση και λειτουργία της ανώτατης εκπαίδευσης, ρυθμίσεις για την έρευνα και άλλες διατάξεις» (Α' 114/4.8.2017) ορίζεται ότι :

Άρθρο 1: «Διάρθρωση της ανώτατης εκπαίδευσης - Νομική μορφή των Α.Ε.Ι.

1. Η ανώτατη εκπαίδευση παρέχεται από τα Ανώτατα Εκπαιδευτικά Ιδρύματα (Α.Ε.Ι.). Τα Α.Ε.Ι. είναι νομικά πρόσωπα δημοσίου δικαίου πλήρως αυτοδιοικούμενα και τελούν υπό την εποπτεία του Υπουργού Παιδείας, Έρευνας και Θρησκευμάτων.

2. Η ανώτατη εκπαίδευση αποτελείται από δύο διακριτούς παράλληλους τομείς: α) τον πανεπιστημιακό τομέα, που περιλαμβάνει τα Πανεπιστήμια, τα Πολυτεχνεία και την Ανώτατη Σχολή Καλών Τεχνών, τα οποία στο εξής αναφέρονται ως «Πανεπιστήμια», β) τον τεχνολογικό τομέα, που περιλαμβάνει τα Τεχνολογικά Εκπαιδευτικά Ιδρύματα (Τ.Ε.Ι.) και την Ανώτατη Σχολή Παιδαγωγικής και Τεχνολογικής Εκπαίδευσης (Α.Σ.ΠΑΙ.Τ.Ε.), τα οποία στο εξής αναφέρονται ως «Τ.Ε.Ι.».

Άρθρο 2: «Για την εφαρμογή του παρόντος νόμου νοούνται ως [...] ια) «μέλη ΔΕΠ» το Διδακτικό Ερευνητικό Προσωπικό των Α.Ε.Ι. το οποίο αποτελείται από καθηγητές πρώτης βαθμίδας, αναπληρωτές καθηγητές, επίκουρους καθηγητές και υπηρετούντες λέκτορες. Ως υπηρετούντες λέκτορες νοούνται οι υπηρετούντες κατά την έναρξη ισχύος του παρόντος νόμου λέκτορες Πανεπιστημίου και καθηγητές εφαρμογών των Τ.Ε.Ι. [...]».

15. Στις διατάξεις των άρθρων 1 και 4 παρ. 1, 2 εδαφ α', δ' και ε', 5 και 7 του ν. 4521/2018 «Ίδρυση Πανεπιστημίου Δυτικής Αττικής και άλλες διατάξεις» (Α' 38/2.3.2018) ορίζονται τα ακόλουθα:

Άρθρο 1: «Ίδρυση Πανεπιστημίου Δυτικής Αττικής.

1. Ιδρύεται από την έναρξη ισχύος του παρόντος, το Πανεπιστήμιο Δυτικής Αττικής, ως νομικό πρόσωπο δημοσίου δικαίου πλήρως αυτοδιοικούμενο, σύμφωνα με το άρθρο 16 του Συντάγματος και την περίπτωση α της παρ. 2 του άρθρου 1 του ν. 4485/2017 (Α' 114), με έδρα το Αιγάλεω. Το Τεχνολογικό Εκπαιδευτικό Ίδρυμα Πειραιά (Τ.Ε.Ι. Πειραιά), με έδρα τον Πειραιά, και το Τεχνολογικό Εκπαιδευτικό Ίδρυμα Αθηνών (Τ.Ε.Ι. Αθηνών), με έδρα το Αιγάλεω, συγχωνεύονται διά απορροφήσεως από το Πανεπιστήμιο Δυτικής Αττικής, αυτοδικαίως από την ίδρυσή του, χωρίς άλλη διαδικασία και κατά παρέκκλιση κάθε άλλης ισχύουσας διάταξης [...].

2. Το Πανεπιστήμιο Δυτικής Αττικής από την ίδρυσή του υπεισέρχεται αυτοδικαίως και χωρίς άλλη διατύπωση σε όλα τα ενοχικά και εμπράγματα δικαιώματα και σε όλες

τις υποχρεώσεις των συγχωνευόμενων Ιδρυμάτων, [...]. Το Πανεπιστήμιο Δυτικής Αττικής συνεχίζει αυτοδικαίως τις εκκρεμείς δίκες, χωρίς να απαιτείται ειδική διαδικαστική πράξη συνέχισης για καθεμία από αυτές».

Άρθρο 4: «Προσωπικό.

1. Το πάσης φύσεως προσωπικό των Τ.Ε.Ι. Αθηνών και Τ.Ε.Ι. Πειραιά, με τις αντίστοιχες θέσεις, συμπεριλαμβανομένων και των προσωρινών ή προσωποπαγών θέσεων, μεταφέρεται αυτοδικαίως στο Πανεπιστήμιο Δυτικής Αττικής, κατά τα οριζόμενα στις επόμενες παραγράφους. Η μεταφορά του ανωτέρω προσωπικού διαπιστώνεται με σχετικές πράξεις του Προέδρου της Διοικούσας Επιτροπής, οι οποίες μνημονεύουν τη θέση και το όνομα αυτού που την κατέχει, δημοσιεύονται στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως και ανατρέχουν στην ημερομηνία ίδρυσης του Πανεπιστημίου.

2. α) Τα μέλη Δ.Ε.Π. των συγχωνευόμενων Τ.Ε.Ι. αποκτούν τους ακαδημαϊκούς τίτλους των μελών Δ.Ε.Π. του Πανεπιστημίου Δυτικής Αττικής κατ' αντιστοίχιση των κατεχόμενων θέσεων (Α' βαθμίδας, αναπληρωτές, επίκουροι, υπηρετούντες λέκτορες) και υποβάλλονται στο ακαδημαϊκό καθεστώς των μελών Δ.Ε.Π. Πανεπιστημίων, κατά παρέκκλιση κάθε άλλης ειδικότερης διάταξης, σύμφωνα με όσα ορίζονται κατωτέρω. Οι κατέχοντες, κατά την έναρξη ισχύος του παρόντος, προσωποπαγή θέση μέλους Δ.Ε.Π. Τ.Ε.Ι. εντάσσονται σε αντίστοιχης βαθμίδας προσωποπαγή θέση μέλους Δ.Ε.Π. Πανεπιστημίου και οι κατέχοντες τακτική θέση επί θητεία μέλους Δ.Ε.Π. Τ.Ε.Ι. εντάσσονται σε αντίστοιχης βαθμίδας οργανική θέση επί θητεία μέλους Δ.Ε.Π. Πανεπιστημίου, με την επιφύλαξη της περίπτωσης δ' Τα μέλη Δ.Ε.Π. που παραμένουν σε προσωποπαγείς θέσεις διατηρούν το μισθολογικό καθεστώς της θέσης που κατέχουν κατά την έναρξη ισχύος του παρόντος, με την επιφύλαξη της περίπτωσης δ' [...]. β. [...]. γ. [...].

δ) Οι υπηρετούντες λέκτορες (πρώην καθηγητές εφαρμογών) εντάσσονται σε οργανικές θέσεις επί θητεία ή σε προσωποπαγείς θέσεις «Λεκτόρων εφαρμογών», αναλόγως με τη θέση που κατέχουν κατά την έναρξη ισχύος του παρόντος, διατηρώντας το μισθολογικό καθεστώς καθηγητή εφαρμογών Τ.Ε.Ι.. Η κατηγορία αυτή ανήκει στα μέλη Δ.Ε.Π. του Πανεπιστημίου και υπάγεται:

α) στις κείμενες πριν την έναρξη ισχύος του ν. 4485/2017 διατάξεις για τους καθηγητές εφαρμογών και β) στις διατάξεις του ν. 4485/2017 που αφορούν στους υπηρετούντες λέκτορες ως προς το δικαίωμα του εκλέγειν, καθώς και συμμετοχής στα συλλογικά όργανα διοίκησης του ιδρύματος. Ως προς το ωράριο διδακτικής

απασχόλησης ισχύει η νομοθεσία που διέπει τους υπηρετούντες λέκτορες πανεπιστημίου. Όποιος είναι κάτοχος διδακτορικού διπλώματος υποβάλλει αίτηση, έως τις 31.12.2022, στη Διοικούσα Επιτροπή ή στη Σύγκλητο, η οποία αποφασίζει για την μετατροπή της θέσης σε οργανική θέση επί θητεία ή σε προσωποπαγή θέση λέκτορα πανεπιστημίου αντίστοιχα, διατηρώντας παράλληλα το δικαίωμα μονιμοποίησης και εξέλιξης, σύμφωνα με το άρθρο 78 του ν. 4009/2011 [...].

ε) Η ένταξη των μελών Δ.Ε.Π. των συγχωνευόμενων Τ.Ε.Ι. στο Πανεπιστήμιο Δυτικής Αττικής και η υπαγωγή στο ακαδημαϊκό καθεστώς των μελών Δ.Ε.Π. Πανεπιστημίου γίνεται αποκλειστικά, σύμφωνα με τις διατάξεις του παρόντος νόμου, οι οποίες υπερισχύουν κάθε άλλης ειδικής διάταξης και κατά παρέκκλιση των παραγράφων 2 έως 7 του άρθρου 19 του ν. 4009/2011 (Α 195)⁴ 3. [...]. 4.[...].

5. Προσωπικό των συγχωνευόμενων Τ.Ε.Ι. με σχέση εργασίας ιδιωτικού δικαίου ορισμένου χρόνου, επιστημονικοί συνεργάτες και εργαστηριακοί συνεργάτες, ακαδημαϊκοί υπότροφοι, καθώς και λοιπές κατηγορίες έκτακτου προσωπικού εξακολουθούν να παρέχουν τις υπηρεσίες τους και να ασκούν τα καθήκοντά τους στο Πανεπιστήμιο Δυτικής Αττικής με το ίδιο καθεστώς, τους ίδιους όρους και την ίδια διάρκεια. Το ίδιο ισχύει και για τις συναφθείσες συμβάσεις έργου. 6.[...].

7. Με απόφαση του Υπουργού Παιδείας, Έρευνας και Θρησκευμάτων μπορεί να ρυθμίζεται κάθε θέμα σχετικό με την εφαρμογή του παρόντος, όπως ιδίως ζητήματα σχετικά με τη διαδικασία μετατροπής θέσης, τον έλεγχο των δικαιολογητικών και τον έλεγχο νομιμότητας των διαδικασιών αυτών».

16. Στα άρθρα 95 παρ. 5 και 103 παρ. 2, 3 και 6 του Συντάγματος ορίζονται τα εξής:

Άρθρο 95. «5. Η διοίκηση έχει υποχρέωση να συμμορφώνεται προς τις δικαστικές αποφάσεις. Η παράβαση της υποχρέωσης αυτής γεννά ευθύνη για κάθε αρμόδιο όργανο, όπως νόμος ορίζει. Νόμος ορίζει τα αναγκαία μέτρα για τη διασφάλιση της συμμόρφωσης της διοίκησης»

Άρθρο 103. «1.[...]. 2. Κανένας δεν μπορεί να διοριστεί υπάλληλος σε οργανική θέση που δεν είναι νομοθετημένη. Εξαιρέσεις μπορεί να προβλέπονται από ειδικό νόμο,

⁴ Οι παράγραφοι 2 έως 7 του άρθρου 19 του ν. 4009/2011, όπως τροποποιήθηκαν με τους ν. 4405/2016 (Α'129/13.7.2016) και 4452/2017 (Α'17/15.2.2017) και ισχύουν ορίζουν τη διαδικασία επιλογής, εξέλιξης και μονιμοποίησης των καθηγητών από εκλεκτορικά σώματα.

για να καλυφθούν απρόβλεπτες και επείγουσες ανάγκες με προσωπικό που προσλαμβάνεται για ορισμένη χρονική περίοδο με σχέση ιδιωτικού δικαίου.

3. Οργανικές θέσεις ειδικού Επιστημονικού καθώς και τεχνικού ή βοηθητικού προσωπικού μπορούν να πληρούνται με προσωπικό που προσλαμβάνεται με σχέση ιδιωτικού δικαίου. Νόμος ορίζει τους όρους για την πρόσληψη, καθώς και τις ειδικότερες εγγυήσεις τις οποίες έχει το προσωπικό που προσλαμβάνεται. [...].

6. Ο διατάξεις των προηγούμενων παραγράφων έχουν εφαρμογή..... και στους υπαλλήλους των οργανισμών τοπικής αυτοδιοίκησης και των λοιπών νομικών προσώπων δημοσίου δικαίου [...].

17. Τα άρθρα 321, 322, 324 και 330 του Κώδικα Πολιτικής Δικονομίας ορίζουν τα ακόλουθα :

Άρθρο 321. «Όσες οριστικές αποφάσεις των πολιτικών δικαστηρίων δεν μπορούν να προσβληθούν με ανακοπή ερημοδικίας και έφεση είναι τελεσίδικες και αποτελούν δεδικασμένο».

Άρθρο 322. «1. Το δεδικασμένο εκτείνεται στο ουσιαστικό ζήτημα που κρίθηκε, αν η απόφαση έκρινε οριστικά για μια έννομη σχέση που έχει προβληθεί με αγωγή, ανταγωγή, κύρια παρέμβαση ή ένσταση συμφηφισμού. Το δεδικασμένο εκτείνεται επίσης και στο δικονομικό ζήτημα που κρίθηκε οριστικά. 2...».

Άρθρο 324. «Δεδικασμένο υπάρχει μεταξύ των ίδιων προσώπων με την ίδια ιδιότητα μόνο για το δικαίωμα που κρίθηκε και εφόσον πρόκειται για το ίδιο αντικείμενο και την ίδια ιστορική και νομική αιτία».

Άρθρο 330. «Το δεδικασμένο εκτείνεται στις ενστάσεις που προτάθηκαν, καθώς και σε εκείνες που μπορούσαν να προταθούν και δεν προτάθηκαν. Από τις ενστάσεις που δεν προτάθηκαν εξαιρούνται εκείνες που στηρίζονται σε αυτοτελές δικαίωμα που μπορεί να ασκηθεί και με κύρια αγωγή».

18. Στα άρθρα 1 (πρώτο εδάφιο), 2 παρ. 1(πρώτο εδάφιο) και 3 παρ. 2 του ν. 3068/2002 (Α' 274) ορίζονται αντίστοιχα, τα εξής:

Άρθρο 1. «Το Δημόσιο, οι οργανισμοί τοπικής αυτοδιοίκησης και τα λοιπά νομικά πρόσωπα δημοσίου δικαίου έχουν υποχρέωση να συμμορφώνονται χωρίς καθυστέρηση προς τις δικαστικές αποφάσεις και να προβαίνουν σε όλες τις ενέργειες που επιβάλλονται για την εκπλήρωση της υποχρέωσης αυτής και για την εκτέλεση των αποφάσεων. Δικαστικές αποφάσεις κατά την έννοια του προηγούμενου εδαφίου είναι όλες οι αποφάσεις των διοικητικών, πολιτικών, ποινικών και ειδικών δικαστηρίων που

παράγουν υποχρέωση συμμόρφωσης ή είναι εκτελεστές κατά τις οικείες δικονομικές διατάξεις και τους όρους που κάθε απόφαση τάσσει....».

Άρθρο 2. «1. Η αρμοδιότητα για τη λήψη των προβλεπόμενων στο άρθρο 3 μέτρων για τη συμμόρφωση της διοίκησης προς τις δικαστικές αποφάσεις ανατίθεται σε τριμελές συμβούλιο: [...]».

Άρθρο 3. «[...]2. Το τριμελές συμβούλιο μπορεί να ορίσει έναν δικαστή με βαθμό τουλάχιστον εφέτη ή αντίστοιχο, ως εντεταλμένο για να διατυπώνει και αυτεπαγγέλτως γνώμη και να παρέχει την αναγκαία συνδρομή, ως προς τον ενδεικνυόμενο τρόπο συμμόρφωσης προς την απόφαση, στην αρχή που υποχρεούται σε συμμόρφωση. Η υπόχρεη προς συμμόρφωση διοικητική αρχή μπορεί πάντοτε να ζητεί από τον εντεταλμένο δικαστή οδηγίες για τον προσήκοντα τρόπο συμμόρφωσης προς την απόφαση».

19. Στα άρθρα **2 και 20 παρ. 1, 2 και 4 του ν. 3528/2007 (Α'26)** «Κύρωση Κώδικα Δημοσίων Πολιτικών Υπαλλήλων» ορίζονται, αντίστοιχα, τα εξής:

Άρθρο 2. «Εκταση εφαρμογής

1. Στις διατάξεις του παρόντος Κώδικα υπάγονται οι πολιτικοί διοικητικοί υπάλληλοι του κράτους και των νομικών προσώπων δημοσίου δικαίου.
2. Υπάλληλοι ή λειτουργοί του κράτους ή νομικών προσώπων δημοσίου δικαίου, οι οποίοι, κατά συνταγματική ή νομοθετική πρόβλεψη, διέπονται από ειδικές διατάξεις, καθώς και οι υπάλληλοι των οργανισμών τοπικής αυτοδιοίκησης, υπάγονται στις διατάξεις του παρόντος για όσα θέματα δεν ρυθμίζονται από τις ειδικές γι' αυτούς διατάξεις».

Άρθρο 20. «Ανάκληση διορισμού.

1. Η πράξη διορισμού ανακαλείται υποχρεωτικά, εάν ο διοριζόμενος δεν αποδέχτηκε το διορισμό ρητώς ή σιωπηρώς ή δεν εκπλήρωσε άλλες νόμιμες πρόσθετες υποχρεώσεις πριν από την ανάληψη υπηρεσίας.
2. Η πράξη διορισμού, που έγινε κατά παράβαση νόμου, ανακαλείται εντός διετίας από τη δημοσίευσή της. Μετά την παρέλευση της προθεσμίας αυτής η πράξη διορισμού ανακαλείται, εάν αυτός που διορίστηκε προκάλεσε δολίως ή υποβοήθησε την παρανομία ή εάν ο διορισμός του έγινε κατά παράβαση των άρθρων 4 και 8 του παρόντος Κώδικα. 3. [...].
4. Οι διατάξεις της παρ. 2 για απαγόρευση ανάκλησης της πράξης διορισμού μετά την πάροδο διετίας δεν εφαρμόζονται, όταν η πράξη διορισμού ακυρώνεται δικαστικώς».

20. Τέλος, στο άρθρο μόνο του α.ν. 261/1968 (Α' 12) «Περί χρόνου ανακλήσεως παρανόμων Διοικητικών Πράξεων» ορίζεται ότι:

«1. Ατομικαί διοικητικαί πράξεις, εκδοθείσαι κατά παράβασιν νόμου ανακαλούνται υπό της Διοικήσεως ελευθέρως και άνευ οιασδήποτε δια το Δημόσιον συνεπειάς, εντός ευλόγου από της εκδόσεως αυτών χρόνου.

2. Επιφυλασσομένων των ειδικώς, άλλως οριζουσών, διατάξεων της κειμένης νομοθεσίας, χρόνος ήσων της 5ετίας τουλάχιστον από της εκδόσεως των κατά τα άνω ανακλητέων πράξεων, εν ουδεμιά περιπτώσει δύναται να θεωρηθεί ως μη εύλογος προς ανάκλησιν, ανεξαρτήτως τυχόν κτήσεως υπό τρίτων βάσει αυτών οιοδήποτε δικαιώματος».

Ερμηνεία διατάξεων.

Από τις προαναφερόμενες διατάξεις, ερμηνευόμενες αυτοτελώς, αλλά και σε συνδυασμό μεταξύ τους, ενόψει και του όλου νομικού πλαισίου, εντός του οποίου εντάσσονται, του σκοπού που εξυπηρετούν και την υπαγωγή σ' αυτές των πραγματικών περιστατικών που τέθηκαν υπόψη του Τμήματος από την ερωτώσα υπηρεσία, συνάγονται τα ακόλουθα:

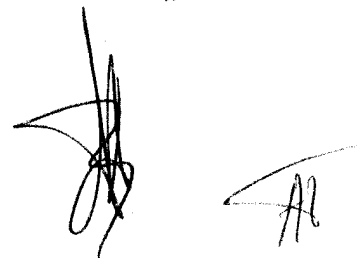
21. Με το ν. 1404/1983 (Α' 173) ιδρύθηκαν τα Τεχνολογικά Εκπαιδευτικά Ιδρύματα (εφεξής Τ.Ε.Ι.) ως νομικά πρόσωπα δημοσίου δικαίου, εντασσόμενα στην, κατά την διάταξη του άρθρου 16 παρ. 7 του Συντάγματος, ανώτερη επαγγελματική εκπαίδευση (ΣτΕ 927/2018, 2855/2014 7μ., 1699/2013, 2719/2013 7μ., 1290/2003 7μ., 1958/2000 Ολομ. κ.ά.). Τα μέλη του ορίστηκαν ως τακτικά και έκτακτα και στα μεν πρώτα υπήχθησαν, μεταξύ άλλων, τα μέλη του εκπαιδευτικού προσωπικού, στα δε δεύτερα τα μέλη του προσωπικού αυτού που απασχολούνται στο Τ.Ε.Ι. με σύμβαση εργασίας ιδιωτικού δικαίου.

22. Με το ν. 2916/2001 (Α' 114) καταργήθηκαν τα Τ.Ε.Ι. ως «σχολές ανώτερης βαθμίδας» ταυτόχρονα, δε, ιδρύθηκαν, με την ίδια ονομασία ανώτατα εκπαιδευτικά ιδρύματα υπαχθέντα στον τεχνολογικό τομέα της ανωτάτης εκπαίδευσης, κατά τα οριζόμενα στο άρθρο 1 του νόμου αυτού. Τα νέα Τ.Ε.Ι. οργανώθηκαν ως ν.π.δ.δ. πλήρως αυτοδιοικούμενα κατά το άρθρο 16 παρ. 5 του Συντάγματος, με εκπαιδευτικό προσωπικό αυξημένων προσόντων, που ασκούσε το κύριο διδακτικό και ερευνητικό έργο και απολάμβανε των εγγυήσεων της παραγράφου 6 του αυτού ως άνω άρθρου του Συντάγματος. Παρά ταύτα οι διαδικασίες επιλογής των μελών του Δ.Ε.Π. των πανεπιστημίων και των μελών του Ε.Π. των νέων Τ.Ε.Ι.

εξακολουθούσαν να διέπονται από διαφορετικές ρυθμίσεις (άρθρο 6 του ν. 2083/1992 για τα μέλη του Δ.Ε.Π. των πανεπιστημίων και άρθρα 15 έως 17 του ν. 1404/1983 για τα μέλη του Ε.Π. των Τ.Ε.Ι.) (αντί πολλών βλ. ΣτΕ 927/2018). Το τακτικό Ε.Π. των Τ.Ε.Ι. ανήκει πλέον σε τέσσερις βαθμίδες, με την προσθήκη και της βαθμίδας του αναπληρωτή καθηγητή σε εκείνες του καθηγητή, του επικούρου καθηγητή και του καθηγητή εφαρμογών, που προέβλεπαν οι προϊσχύουσες του νόμου αυτού διατάξεις (άρθρο 15 παρ. 1 ν. 1404/1983).

23. Περαιτέρω, οι κάτοχοι των τακτικών θέσεων του εκπαιδευτικού προσωπικού των ως άνω «αναβαθμισθέντων» Τ.Ε.Ι. ασκούν το διδακτικό - ερευνητικό έργο, αναδεικνύονται, κατά την προβλεπόμενη από τις διατάξεις του νέου αυτού νόμου διαδικασία από εκλεκτορικά σώματα των ίδιων των Τ.Ε.Ι., βάσει των νέων, αυξημένων σε σχέση με τις προϊσχύουσες διατάξεις, προσόντων, μετέχουν στα εκλεκτορικά σώματα προς ανάδειξη των νέων τακτικών μελών και έχουν δικαίωμα να εκλέγονται στις θέσεις προέδρου, αντιπροέδρου, διευθυντή σχολής, προϊσταμένου τμήματος και υπευθύνου τομέα. Τα μέλη του εκπαιδευτικού προσωπικού που κατέχουν προσωποπαγή θέση, -στα οποία ανήκουν τα προ του ν. 2916/2001 μέλη του εκπαιδευτικού προσωπικού των Τ.Ε.Ι., τα οποία δεν έχουν αναδειχθεί από όργανα απαρτιζόμενα από μέλη ανωτάτων εκπαιδευτικών ιδρυμάτων, αλλά εντάσσονται στις θέσεις αυτές σύμφωνα με τις μεταβατικές διατάξεις του άρθρου 6 του ν. 2916/2001-, ασκούν επίσης διδακτικό - ερευνητικό έργο, μετέχουν στις γενικές συνελεύσεις των τμημάτων και των τομέων και στα εκλεκτορικά σώματα για την ανάδειξη των οργάνων διοίκησης, δεν έχουν, όμως, δικαίωμα συμμετοχής στα εκλεκτορικά σώματα για την ανάδειξη των νέων τακτικών μελών εκπαιδευτικού προσωπικού, ούτε δικαίωμα να εκλέγονται στα όργανα διοίκησης των Τ.Ε.Ι..

24. Ακολούθησε ο ν. 4009/2011, ο οποίος αναθεώρησε το θεσμικό πλαίσιο που διέπει την ανώτατη εκπαίδευση και θέσπισε νέους κανόνες οργάνωσης και λειτουργίας των Ανωτάτων Εκπαιδευτικών Ιδρυμάτων (εφεξής Α.Ε.Ι.). Κύριος στόχος ήταν η ποιοτική αναβάθμιση της ανωτάτης εκπαίδευσης, ένας από τους πυλώνες της οποίας ήταν η αναβάθμιση του επιπέδου των μελών του επιστημονικού προσωπικού των Α.Ε.Ι. (βλ. ΣτΕ 927/2018 σκ.8). Ο νέος νόμος διατήρησε τους (εισαχθέντες ήδη με το ν. 2916/2001) δύο διακριτούς παράλληλους τομείς της ανωτάτης εκπαίδευσης, ήτοι τον πανεπιστημιακό τομέα, ο οποίος περιλαμβάνει τα «Πανεπιστήμια» και τον

τεχνολογικό τομέα, ο οποίος περιλαμβάνει τα Τ.Ε.Ι.⁵, ορίζοντας, επίσης, ότι τα ιδρύματα των δύο ως άνω τομέων λειτουργούν παράλληλα, με διακριτή φυσιογνωμία, σκοπό και αποστολή, που διαφοροποιούνται σύμφωνα με τις διατάξεις που ισχύουν για τα Πανεπιστήμια και τα Τ.Ε.Ι., αντίστοιχα. Στο πλαίσιο αυτό τα πανεπιστήμια και τα Τ.Ε.Ι. αντιμετωπίζονται, καταρχήν, με κοινές ρυθμίσεις, μεταξύ δε των άλλων, οι διαδικασίες επιλογής και διορισμού των μελών του κύριου εκπαιδευτικού προσωπικού των πανεπιστημίων και των Τ.Ε.Ι. ρυθμίζονται, πλέον με ενιαίο τρόπο (άρθρα 18-20). Απαραίτητη κοινή προϋπόθεση για την εκλογή σε θέση καθηγητή όλων των βαθμίδων των Α.Ε.Ι. συνιστά η κατοχή διδακτορικού διπλώματος συναφούς προς το γνωστικό αντικείμενο της προς πλήρωση θέσης και επιπλέον τα ειδικότερα ουσιαστικά προσόντα που ορίζονται ανά εκπαιδευτική βαθμίδα (άρθρο 19 ν. 4009/2011).

25. Ως προς το διδακτικό και ερευνητικό έργο στα Α.Ε.Ι. στο άρθρο 16 του ν. 4009/2011 ορίζεται ότι αυτό ασκείται από τους Καθηγητές πρώτης βαθμίδας (Καθηγητές), τους Αναπληρωτές Καθηγητές και τους Επίκουρους Καθηγητές. Οι Καθηγητές και οι Αναπληρωτές Καθηγητές εκλέγονται ως μόνιμοι, ενώ οι Επίκουροι Καθηγητές εκλέγονται για τριετή θητεία, (έναντι της τετραετούς που ίσχυε σύμφωνα με προηγούμενες ρυθμίσεις), με δυνατότητες ανανέωσης για άλλη μία θητεία, μονιμοποίησης στη βαθμίδα του επίκουρου καθηγητή ή εξέλιξης στην επόμενη βαθμίδα μετά από κρίση. Η βαθμίδα τόσο του λέκτορα Πανεπιστημίου, όσο και του Καθηγητή Εφαρμογών των Τ.Ε.Ι. καταργείται.

26. Με τις διατάξεις του άρθρου 29 του ν. 4009/2011, όπως αυτό ισχύει μετά από αλληπάλληλες τροποποιήσεις, εισάγεται και ο θεσμός του «*πανεπιστημιακού υποτρόφου*», ο οποίος διατηρείται μέχρι σήμερα μετονομασθείς σε «*ακαδημαϊκό υπότροφο*». Οι εμπύπτοντες στην τελευταία αυτή κατηγορία απασχολούνται δυνάμει συμβάσεως ορισμένου χρόνου (διάρκειας από ένα έως τρία, το ανώτερο, ακαδημαϊκά έτη) και προσφέρουν διδακτικό, κλινικό και ερευνητικό έργο, που καθορίζεται με τη σύμβαση, επί του γνωστικού αντικειμένου που ορίζει η σχετική προκήρυξη, με πλήρη ή μερική απασχόληση.

27. Περαιτέρω, τα άρθρα 77 και 78 του ίδιου νόμου, περιέχουν μεταβατικές διατάξεις σχετικά με τα υπηρετούντα, κατά τη δημοσίευση του νόμου, μέλη Δ.Ε.Π. των Α.Ε.Ι.

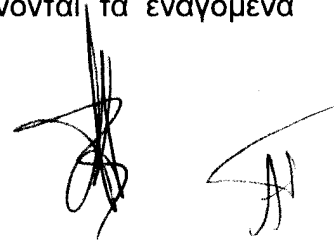
⁵ Το άρθρο 1 του ν. 4009/2011 καταργήθηκε με το άρθρο 88 περ. β' του ν.4485/2017, στο άρθρο 1 του οποίου υπάρχει αντίστοιχη, με την καταργηθείσα, ρύθμιση.

και τα μέλη Ε.Π. των Τ.Ε.Ι., αντίστοιχα, οι οποίες ρυθμίζουν την αντιστοιχία των βαθμίδων, θέματα εκκρεμών διαδικασιών εκλογής και εξέλιξης, καθώς και τα της τύχης των υπηρετούντων κατά την έναρξη ισχύος του νόμου αναπληρωτών καθηγητών Πανεπιστημίων και Τ.Ε.Ι., επίκουρων καθηγητών και μόνιμων ή με θητεία λεκτόρων Α.Ε.Ι. και καθηγητών εφαρμογών Τ.Ε.Ι..

28. Κατ' εφαρμογήν του άρθρου 19 του ν.1404/1983, το οποίο εξακολουθεί να ισχύει, προσλαμβάνονταν στα Τ.Ε.Ι. της Χώρας έκτακτο εκπαιδευτικό προσωπικό με σύμβαση ιδιωτικού δικαίου ορισμένου χρόνου, για την κάλυψη εκπαιδευτικών αναγκών των Ιδρυμάτων, με ανάθεση όμοιου, διδακτικού, ερευνητικού ή άλλου επιστημονικού και οργανωτικού, έργου με το προβλεπόμενο για το μόνιμο (τακτικό) Ε.Π. της αντίστοιχης με τα προσόντα του βαθμίδας ή για τα μέλη Ε.Δι.Π.. Ειδικότερα, το προσωπικό αυτό προσλαμβάνονταν, μετά από προκήρυξη, για πλήρη ή μερική απασχόληση, και σε θέσεις Επιστημονικού Συνεργάτη με ελάχιστα προσόντα αυτά της βαθμίδας του επίκουρου καθηγητή ή Εργαστηριακού Συνεργάτη με ελάχιστα προσόντα αυτά της βαθμίδας του Καθηγητή Εφαρμογών, αντί μηνιαίας αποζημίωσης κατ' αντιστοιχίαν προς τις κάθε είδους αποδοχές του μόνιμου προσωπικού της αντίστοιχης βαθμίδας Ε.Π..

Επί προκηρύξεων όπου οι υποψήφιοι δεν διέθεταν τα προαναφερόμενα προσόντα, ανετίθετο διδακτικό έργο με ωριαία αντιμισθία καθοριζόμενη με ΚΥΑ των Υπουργών Παιδείας & Θρησκευμάτων και Οικονομικών, εφόσον αυτοί κατείχαν τουλάχιστον τον αντίστοιχο βασικό τίτλο σπουδών και προκειμένου περί Επιστημονικών Συνεργατών και διδακτορικό δίπλωμα. Ο μέγιστος αριθμός ωρών εβδομαδιαίας διδασκαλίας των ωρομισθίων Επιστημονικών και Εργαστηριακών Συνεργατών ορίζεται σε δεκατέσσερις και δεκαοκτώ ώρες, αντίστοιχα [έναντι δώδεκα και δεκαπέντε ωρών εβδομαδιαίως αντίστοιχα που ίσχυαν πριν την τροποποίηση της παρ. 2 του άρθρου 19 με τη διάταξη του άρθρου 84 παρ. 16β του ν. 4485/2017 (Α'114), (βλ. και παρ. 19 του άρθρου 80 του ν. 4009/2011 (Α'195)].

29. Σε πολλές περιπτώσεις, οι συμβάσεις του εν λόγω έκτακτου προσωπικού ανανεώνονταν επί σειρά ετών κατά διδακτικά εξάμηνα ή και έτη, λόγος για τον οποίο μεγάλος αριθμός μελών του προσέφυγε με αγωγές στα πολιτικά δικαστήρια, ζητώντας να αναγνωρισθεί δικαστικά ότι οι επί σειρά ετών συμβάσεις τους με τα Τ.Ε.Ι. συνιστούν μια ενιαία σύμβαση εξαρτημένης εργασίας αορίστου χρόνου, σε πολλές περιπτώσεις, δε, συνυπήρχε το αίτημα να υποχρεώνονται τα εναγόμενα

Τ.Ε.Ι. να εξακολουθούν να αποδέχονται τις υπηρεσίες τους, ως συνδεδεμένων με αυτά με συμβάσεις εξαρτημένης εργασίας αορίστου χρόνου.

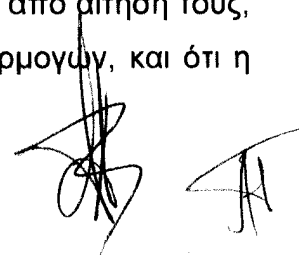
30. Ο Άρειος Πάγος, με σειρά αποφάσεων του, ήδη από το 2010, έχει δεχθεί μεταξύ άλλων και ότι το προσλαμβανόμενο δυνάμει της διάταξης του άρθρου 19 παρ. 1 εδ. α' και β' του ν.1404/1983 εκπαιδευτικό προσωπικό των Τ.Ε.Ι. τελεί υπό σύμβαση εξαρτημένης εργασίας⁶, αν, δε, η πρόσληψη του προσωπικού αυτού με διαδοχικές συμβάσεις που καταρτίστηκαν πριν από την ισχύ της Οδηγίας 1999/70/ΕΚ, των παραγράφων 7 και 8 του άρθρου 103 του αναθεωρημένου Συντάγματος (με έναρξη ισχύος από 18.4.2001) και των άρθρων 5 και 11 του π.δ.164/2004 (με έναρξη ισχύος από 19.7.2004) έγινε προσχηματικά με συμβάσεις ορισμένου χρόνου, στην πραγματικότητα όμως για την κάλυψη πάγιων και διαρκών αναγκών, η άσκηση του διευθυντικού αυτού δικαιώματος ως εργοδότη εκ μέρους των οργάνων του γίνεται προς καταστράτηγηση των από το άρθρο 8 παρ.1 του ν. 2112/1920 δικαιωμάτων των εργαζομένων, που απορρέουν από τις διατάξεις για την υποχρεωτική καταγγελία της υπαλληλικής σύμβασης και είναι ως εκ τούτου καταχρηστική (ΑΚ281), ακόμα και αν κατά την πρόσληψη ή την κατάρτιση των συμβάσεων παραβιάστηκαν οι διατάξεις της κείμενης νομοθεσίας που διέπει την πρόσληψη ή την κατάρτιση της σύμβασης, των ΠΥΣ 236/1994 (ΦΕΚ Α'115) και 55/1998 (ΦΕΚ Α'292), καθώς και οι διατάξεις του άρθρου 21 του ν.2190/1994 (ΦΕΚ Α'28), του άρθρου 6 του ν.2527/1997 και του άρθρου 19 παρ.1 α' και β' του ν.1404/1983. Γίνεται δεκτό, επίσης, ότι στις διαδοχικές συμβάσεις εργασίας ορισμένου χρόνου ή έργου που καταρτίστηκαν μεν πριν από την έναρξη ισχύος των πιο πάνω διατάξεων, αλλά συνεχίζουν να είναι ενεργείς κατά το χρόνο αυτό και μετά ταύτα και καλύπτουν κατά τη φύση τους πάγιες και διαρκείς ανάγκες του εργοδότη, δεν εφαρμόζονται οι ως άνω διατάξεις, διότι οι συμβάσεις αυτές είχαν ήδη προσλάβει κατά το χρόνο που εκτείνεται η έννομη σχέση και το αντικείμενό της τον χαρακτήρα σύμβασης αορίστου χρόνου, κατ' ορθό νομικό χαρακτηρισμό, τον οποίο διατηρούν και μετά την έναρξη

⁶ Οράτε επί του ζητήματος αυτού πάγια αντίθετη νμλγ. του ΣτΕ, αποφάσεις 640-644/2014 ειδικά ως προς το επί συμβάσει ωρομίσθιο διδακτικό προσωπικό των Τ.Ε.Ι. και ΣτΕ 1866-1867/2017, 3360/2015, 410/2015, 3271/2011, 3270/2011, 3269/2011 ως προς το επί συμβάσει εκπαιδευτικό προσωπικό των Α.Σ.Ε.Ι.). Σημειώνεται ότι ο Άρειος Πάγος, με την υπ' αριθμ. 1458/2018 απόφασή του παρέπεμψε στην Ολομέλεια του Δικαστηρίου το νομικό αυτό ζήτημα, με επίκληση, μεταξύ άλλων, της αντίθετης νμλγ. του ΣτΕ.

ισχύος των πιο πάνω διατάξεων ως ενιαίες πλέον συμβάσεις αορίστου χρόνου, εφαρμόζονται όμως στις συμβάσεις αυτές οι διατάξεις του άρθρου 8 παρ. 1 και 3 του ν. 2112/1920 (ενδεικτικά οι ΟλομΑΠ 13/2017, ΑΠ 1352/2019, 1406/2017, 1310/2017, 312/2017, 177/2016, 1390/2015, 1678/2011, 1325/2010 κ.α.). Περαιτέρω, δε και ότι οι διαδοχικές συμβάσεις εργασίας που συνάπτονται μετά την ισχύ του νέου άρθρου 103 του Συντάγματος με τα Τ.Ε.Ι. δεν μπορούν να μετατραπούν σε συμβάσεις αορίστου χρόνου, έστω και αν καλύπτουν πάγιες και διαρκείς ανάγκες, ούτε είναι δυνατή η εκτίμησή τους κατ' ορθό νομικό χαρακτηρισμό ως συμβάσεων αορίστου χρόνου, εκτός εάν συντρέχουν οι τιθέμενες από το άρθρο 11 του π.δ.164/2004 προϋποθέσεις, ενώ υπό την ισχύ των ως άνω συνταγματικών διατάξεων, δεν είναι δυνατή η εφαρμογή στις συμβάσεις αυτές των διατάξεων του άρθρου 8 παρ.1 και 3 του ν.2112/1920 (ΑΠ 1325/2010, Ολομ.ΑΠ 19/2007, βλ. και ΑΠ 496/2020).

31. Τα δικαστήρια ουσίας, στην πλειοψηφία τους, ακολουθώντας τη μέχρι σήμερα διαμορφωμένη νομολογία του Αρείου Πάγου, κάνουν δεκτές τις σχετικές αγωγές του έκτακτου εκπαιδευτικού προσωπικού των Τ.Ε.Ι., εφόσον ο χρόνος της αρχικής τους πρόσληψης τοποθετείται πριν την 18.4.2001 (έναρξη ισχύος του αναθεωρημένου άρθρου 103 του Συντάγματος), αναγνωρίζοντας ότι το προσωπικό αυτό συνδέεται με τα εναγόμενα Ιδρύματα με μία ενιαία σύμβαση εξαρτημένης εργασίας αορίστου χρόνου από της αρχικής του πρόσληψης. Επίσης, σε άλλες περιπτώσεις κάνουν δεκτές τις αγωγές, κρίνοντας ότι συντρέχουν οι προϋποθέσεις εφαρμογής του άρθρου 11 παρ. 5 του π.δ.164/2004 και αναγνωρίζοντας ότι το προσωπικό αυτό συνδέεται με σύμβαση εξαρτημένης εργασίας αορίστου χρόνου από 19.7.2004 (έναρξη ισχύος του π.δ.) και εφεξής, ενώ, στην πλειοψηφία των περιπτώσεων και εφόσον προβάλλεται σχετικό αγωγικό αίτημα, υποχρεώνουν τα εναγόμενα Ιδρύματα να συνεχίζουν να απασχολούν το προσωπικό αυτό στην ίδια θέση, με την ειδικότητα και τους ίδιους όρους που το απασχολούσαν κατά την αρχική τους πρόσληψη (πρβλ. και ΑΠ 312/2017).

32. Υπό το ανωτέρω διαμορφωμένο θεσμικό και νομολογιακό πλαίσιο ο ν. 4452/2017, που ίσχυσε από 15.2.2017, με τη διάταξη της παρ. 6 του άρθρου 20 αυτού, που τιτλοφορείται «*Θέματα υπηρεσιακής κατάστασης του προσωπικού των Α.Ε.Ι.*», όρισε ότι τα μέλη του εκπαιδευτικού προσωπικού των Τ.Ε.Ι., τα οποία «*κρίθηκε*» ότι συνδέονται με το οικείο Τ.Ε.Ι. με μία ενιαία σύμβαση εξαρτημένης εργασίας αορίστου χρόνου με αμετάκλητες δικαστικές αποφάσεις, καταλαμβάνουν, μετά από αίτησή τους, συνιστώμενες προς τούτο προσωποπαγείς θέσεις Καθηγητών Εφαρμογών, και ότι η

πράξη διορισμού στις άνω θέσεις, στην οποία καθορίζεται και το γνωστικό αντικείμενο του αιτούντος, εκδίδεται εντός ενός (1) μηνός από την υποβολή της σχετικής αίτησης και ανατρέχει στον αναγνωρισθέντα με το διατακτικό της δικαστικής απόφασης χρόνο.

33. Υπό το ισχύον καθεστώς για τη διάρθρωση και λειτουργία της ανωτάτης εκπαίδευσης (ν. 4485/2017), -με το οποίο διατηρούνται, καταρχήν, ως δύο διακριτοί παράλληλοι τομείς αυτής ο πανεπιστημιακός και ο τεχνολογικός τομέας-, στα μέλη Δ.Ε.Π. των Α.Ε.Ι. ανήκει το Διδακτικό Ερευνητικό Προσωπικό (Δ.Ε.Π.) αυτών, το οποίο αποτελείται από καθηγητές πρώτης βαθμίδας, αναπληρωτές καθηγητές, επίκουρους καθηγητές και υπηρετούντες λέκτορες. Ειδικά ως προς τους υπηρετούντες λέκτορες διευκρινίζεται ότι ως τέτοιοι νοούνται οι κατά την έναρξη ισχύος του νόμου (4/8/2017) υπηρετούντες λέκτορες πανεπιστημίων και Καθηγητές Εφαρμογών Τ.Ε.Ι. (άρθρο 2 εδαφ. ια').

34. Με το ν. 4521/2018, που ισχύει από 2-3-2018, ιδρύθηκε το Πανεπιστήμιο Δυτικής Αττικής (εφεξής ΠΑ.Δ.Α.), στο οποίο συγχωνεύθηκαν δια απορροφήσεως τα Τ.Ε.Ι. Αθήνας και Πειραιά και το οποίο υπεισέρχεται αυτοδικαίως και χωρίς άλλη διατύπωση και σε όλες τις υποχρεώσεις των συγχωνευομένων Ιδρυμάτων, ενώ συνεχίζει αυτοδικαίως και τις εκκρεμείς δίκες. Με ειδικές διατάξεις του νόμου αυτού (άρθρο 4 παρ.1 και 2 περ. α' και δ') ρυθμίζεται, στο πλαίσιο της αυτοδίκαιης μεταφοράς του πάσης φύσεως προσωπικού των συγχωνευόμενων Τ.Ε.Ι., η απόκτηση από το προσωπικό αυτό ακαδημαϊκών τίτλων μελών Δ.Ε.Π. Πανεπιστημίου κατ' αντιστοίχιση των κατεχομένων από αυτά θέσεων (Α' βαθμίδας, αναπληρωτές, επίκουροι, υπηρετούντες λέκτορες), η υποβολή τους στο ακαδημαϊκό καθεστώς μελών Δ.Ε.Π. Πανεπιστημίου κατά παρέκκλιση κάθε άλλης ειδικότερης διάταξης και ο τρόπος ένταξής τους σε προσωποπαγή ή οργανική επί θητεία θέση, κατά περίπτωση, αντίστοιχης βαθμίδας μέλους Δ.Ε.Π. Πανεπιστημίου.

35. Ειδικά για την κατηγορία των υπηρετούντων λεκτόρων-πρώην καθηγητών εφαρμογών, προβλέπεται ότι αυτοί δεν εντάσσονται στην κατηγορία των λεκτόρων πανεπιστημίου, αλλά στην κατηγορία των λεκτόρων εφαρμογών σε οργανικές θέσεις επί θητεία ή σε προσωποπαγείς θέσεις της κατηγορίας αυτής, ανάλογα με τη θέση που κατέχουν κατά την έναρξη ισχύος του νόμου και, εφόσον αποκτήσουν διδακτορικό δίπλωμα έως τις 31-12-2022, μπορούν να ζητήσουν την μετατροπή της θέσης τους σε οργανική θέση επί θητεία ή προσωποπαγή θέση λέκτορα πανεπιστημίου, διατηρώντας παράλληλα τη δυνατότητα μονιμοποίησης και εξέλιξής τους στη βαθμίδα του επίκουρου καθηγητή, σύμφωνα με τα οριζόμενα στο άρθρο 78

του ν. 4009/2011. Η κατηγορία αυτή (των «λεκτόρων εφαρμογών») διατηρεί το μισθολογικό καθεστώς καθηγητή εφαρμογών Τ.Ε.Ι., ανήκει στα μέλη Δ.Ε.Π. πανεπιστημίου και υπάγεται στις κείμενες, πριν την έναρξη ισχύος του ν. 4485/2017, για τους καθηγητές εφαρμογών διατάξεις, και στις διατάξεις του ν. 4485/2017 που αφορούν στους υπηρετούντες λέκτορες ως προς το δικαίωμα του εκλέγειν καθώς και της συμμετοχής στα συλλογικά όργανα διοίκησης του Ιδρύματος, ενώ, ως προς το ωράριο της διδακτικής απασχόλησής τους, ισχύει η νομοθεσία που διέπει τους υπηρετούντες λέκτορες πανεπιστημίων.

36. Αναφορικά με το λοιπό μεταφερόμενο προσωπικό των συγχωνευόμενων Τ.Ε.Ι. με σχέση εργασίας ιδιωτικού δικαίου ορισμένου χρόνου, επιστημονικούς συνεργάτες, εργαστηριακούς συνεργάτες, ακαδημαϊκούς υποτρόφους και λοιπές κατηγορίες του έκτακτου προσωπικού, ο νόμος 4521/2018 με ειδική ρύθμιση, (άρθρο 4 παρ. 5), όρισε ότι το προσωπικό αυτό εξακολουθεί να παρέχει τις υπηρεσίες του και να ασκεί τα καθήκοντά του στο Π.Α.Δ.Α., με το ίδιο καθεστώς, τους ίδιους όρους και την ίδια διάρκεια (προφανώς των ενεργών, κατά το χρόνο έναρξης ισχύος του, σχετικών συμβάσεων)⁷.

37. Οι τελεσίδικες αποφάσεις των πολιτικών δικαστηρίων, ανεξάρτητα αν είναι αναγνωριστικές ή καταψηφιστικές, παράγουν κατά το άρθρο 321 του Κ.Πολ.Δ. δεδδικασμένο, το οποίο εκτείνεται και στο ουσιαστικό ζήτημα ορισμένης έννομης σχέσης που κρίθηκε οριστικά και η οποία προβλήθηκε με την αγωγή, καθώς και το οικονομικό ζήτημα που κρίθηκε. Η έκταση του δεδδικασμένου προσδιορίζεται από το περιεχόμενο του αιτήματος που απευθύνεται στο δικαστήριο και καλύπτει και τις ενστάσεις που προτάθηκαν, ως επίσης και εκείνες που μπορούσαν να προταθούν

⁷ Όμοια μεταχείριση επιφυλάσσουν ταυτόσημες ρυθμίσεις, (για τη μεταφορά και ένταξη του πάσης φύσεως προσωπικού και άλλων συγχωνευμένων Τ.Ε.Ι. σε νεοϊδρυθέντα ή/και υφιστάμενα Πανεπιστήμια), των μεταγενέστερων νόμων:

- 4559/2018 (Παν/μιο Ιωαννίνων, άρθρα 4 παρ. 4 εδαφ. ε και 10 / Ιόνιο Παν/μιο, άρθρα 12 παρ. 4 εδαφ. ε και 10),
- 4589/2019 (Παν/μιο Θεσσαλίας, άρθρα 3 παρ. 2 εδαφ. δ και 5 παρ. 2 / Γεωπονικό Παν/μιο, άρθρα 9 παρ. 3 εδαφ. δ και 11 παρ. 2) και
- 4610/2019 (Διεθνές Παν/μιο Ελλάδας, άρθρα 8 παρ. 3 εδαφ. δ και 10 παρ. 2 / Παν/μιο Δυτικής Μακεδονίας άρθρα 18 παρ. 4 εδαφ. δ και 20 παρ. 2 / Μεσογειακό Πανεπιστήμιο, άρθρα 28 παρ. 4 εδαφ. 2 και 30 παρ. 2 / Παν/μιο Πατρών, άρθρα 40 παρ. 4 εδαφ. δ και 42 παρ. 2 / Παν/μιο Πελοποννήσου, άρθρα 50 παρ. 3 εδαφ. δ και 52 παρ. 2).

αλλά δεν προτάθηκαν, εξαιρουμένων εκείνων που στηρίζονται σε αυτοτελές δικαίωμα που μπορεί να ασκηθεί με αγωγή. Το δεδικασμένο καλύπτει και τα τυχόν σφάλματα της αποφάσεως, εκ της οποίας παράγεται (ΑΠ 1345/2014).

38. Σε εκτέλεση των άρθρων 94 παρ. 4 και 95 παρ. 5 του Συντάγματος θεσπίστηκε ο ν. 3068/2002, στον οποίο διακρίνεται η κατ' άρθρο 95 παρ. 5 γενική και προέχουσα, από άποψη αποτελεσματικής δικαστικής προστασίας, υποχρέωση της Διοίκησης να συμμορφώνεται προς τις δικαστικές αποφάσεις με παράλληλη ρύθμιση και των από τη μη συμμόρφωση επαγομένων εννόμων συνεπειών. Κατά τις ανωτέρω διατάξεις η Διοίκηση έχει υποχρέωση συμμόρφωσης προς τις δικαστικές αποφάσεις τόσο τις καταψηφιστικές όσο και τις αναγνωριστικές, οι οποίες δεν έχουν επικουρικό χαρακτήρα έναντι των καταψηφιστικών, αλλά, εφόσον είναι τελεσίδικες ή ανέκκλητες, τέμνουν και αυτές τη διαφορά με δύναμη δεδικασμένου. Συμμόρφωση της Διοίκησης προς τις δικαστικές αποφάσεις, δηλ. υποχρέωση αυτής να προβαίνει με θετικές ενέργειες ή παραλείψεις σε αναμόρφωση νομικών και πραγματικών καταστάσεων με σκοπό την πραγμάτωση των κριθέντων με δικαστικές αποφάσεις νοείται και μπορεί να προκύπτει από το όλο περιεχόμενο της απόφασης δηλ. και από τις αιτιολογίες της. Για το λόγο αυτό άλλωστε και ο νομοθέτης στο άρθρο 3 παρ. 2 του ως άνω νόμου χρησιμοποιεί τον όρο συμμόρφωση υπό την έννοια του κατά τις περιστάσεις ενδεικνυομένου τρόπου υλοποίησης της απόφασης ο οποίος δεν προσδιορίζεται ρητά στο διατακτικό της, αλλά μπορεί να εξευρεθεί και με τη συνδρομή του εντεταλμένου γι' αυτό δικαστή στο αρμόδιο Τριμελές Συμβούλιο Συμμόρφωσης (ΝΣΚ Ολομ 157/2014).

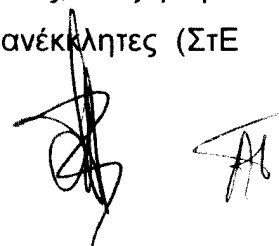
39. Η αναγνώριση με αμετάκλητη απόφαση πολιτικού δικαστηρίου ότι η σχέση εργασίας που συνδέει ορισμένο εργαζόμενο με συγκεκριμένο εργοδότη αποτελεί σύμβαση εργασίας αορίστου χρόνου και η επιβαλλόμενη με την απόφαση αυτή υποχρέωση του εργοδότη να συνεχίσει να αποδέχεται τις υπηρεσίες του στην ίδια θέση, με την ίδια ειδικότητα και τους ίδιους όρους που τον απασχολούσε κατά το χρόνο της αρχικής πρόσληψης, παράγει δεδικασμένο ως προς τα εν λόγω ζητήματα, στο βαθμό που εμπίπτουν στη δικαιοδοσία των πολιτικών δικαστηρίων, και δημιουργεί στον εναγόμενο, ως συνέπεια της εκτελεστότητας, υποχρέωση προς συμμόρφωση προς τα διατασσόμενα με την εν λόγω απόφαση (βλ. Δ. Κονδύλη, το Δεδικασμένον κατά τον ΚΠολΔ, εκδ. 1983 σελ. 157, ΑΠ 1345/2014, ΝΣΚ 85/2020, ΝΣΚ 85/2012).

40. Όταν εναγόμενος εργοδότης στις ανωτέρω περιπτώσεις τυγχάνει το Δημόσιο, ΝΠΔΔ, ΟΤΑ και λοιποί δημόσιοι φορείς, ενόψει και της διάταξης της παρ. 2 του άρθρου 103 του Συντάγματος, που σύμφωνα με την παρ. 6 αυτού έχει εφαρμογή και

στο προσωπικό των νομικών προσώπων δημοσίου δικαίου και της δεσμευτικότητας της δικαστικής απόφασης, ως και της, κατά τα προαναφερόμενα, υποχρέωσης συμμόρφωσης όχι μόνο ως προς τις καταψηφιστικές αλλά και ως προς τις αναγνωριστικές δικαστικές αποφάσεις, ανακύπτει κατ' αρχήν υποχρέωση της Διοίκησης να συστήσει θέσεις εργασίας ιδιωτικού δικαίου αορίστου χρόνου, οι οποίες θα καλυφθούν από τα πρόσωπα υπέρ των οποίων εκδόθηκε μία τέτοια δικαστική απόφαση (ΣΤΕ Π.Ε.212/2007, ΝΣΚ 85/2012, ΝΣΚ 278/2015(ατομ.), βλ. και ΤριμΣυμβ.Συμ.ΑΠ πρακτικά 5, 7, 9, 12-15/2016), ενώ η αμετάκλητη κρίση που αναγνωρίζει ότι η απασχόληση υπαλλήλου, η οποία βασίζεται σε περισσότερες από μία συμβάσεις εργασίας ορισμένου χρόνου ή σε συμβάσεις έργου, συνιστά μία ενιαία σύμβαση εξηρημένης εργασίας αορίστου χρόνου, έχει ως αποτέλεσμα να αποκτά η εν λόγω ενιαία σύμβαση αφετηρία από την ημερομηνία της αρχικής πρόσληψης, με βάση την πρώτη σύμβαση εργασίας ορισμένου χρόνου ή την πρώτη σύμβαση έργου (ΝΣΚ 260/2019, ΝΣΚΟλομ 129/2016, πρβλ. και ΑΠ788/2017).

41. Τα μέλη Δ.Ε.Π. των Α.Ε.Ι., που έχουν ευθέως από το Σύνταγμα την ιδιότητα του δημοσίου λειτουργού (άρθρο 16 παρ. 6 Συντ.) υπάγονται κατ' αρχήν, στις ειδικές γι' αυτά διατάξεις, συμπληρωματικά δε και στις διατάξεις του Δημοσιοϋπαλληλικού Κώδικα για όσα θέματα δεν ρυθμίζονται από τις ως άνω ειδικές διατάξεις, κατά τους ορισμούς του άρθρου 2 του ισχύοντος Υπαλληλικού Κώδικα, ν. 3528/2007 (βλ. ΝΣΚ 332/2013, 218/2013, 103/2012 ως προς την εφαρμογή και στα μέλη Δ.Ε.Π. Α.Ε.Ι. του άρθρου 8 του Υ.Κ. στο οποίο ορίζονται τα κωλύματα διορισμού των δημοσίων υπαλλήλων).

42. Κατά γενική αρχή του διοικητικού δικαίου παράνομη ατομική διοικητική πράξη από την έναρξη ισχύος της μέχρι την ακύρωσή της ή την ανάκλησή της ή γενικά την παύση της ισχύος της παράγει όλα τα έννομα αποτελέσματά της, ανεξάρτητα από την τυχόν νομική της πλημμέλεια (τεκμήριο νομιμότητας της διοικητικής πράξης). Κατά γενική, επίσης, αρχή του διοικητικού δικαίου, η Διοίκηση έχει, καταρχήν, διακριτική ευχέρεια και όχι υποχρέωση να ανακαλεί τις παράνομες πράξεις της, για τις οποίες έχει παρέλθει η κατά νόμο προθεσμία προσβολής ή που έχουν προσβληθεί ανεπιτυχώς, εκτός εάν τέτοια υποχρέωση επιβάλλεται βάσει κανόνα δικαίου ή η ανάκληση είναι αναγκαία σε συμμόρφωση προς ακυρωτική δικαστική απόφαση (ΟλομΣΤΕ 4176/2004). Εξάλλου οι παράνομες διοικητικές πράξεις που είναι ευμενείς για το διοικούμενο, ανακαλούνται εντός ευλόγου χρόνου από την τελειώσή τους, ανεξάρτητα αν αυτές χαρακτηρίζονται από τις σχετικές διατάξεις οριστικές ή ανέκκλητες (ΣΤΕ

2403/1997 Ολομ.) και αν από αυτές έχουν απορреύσει δικαιώματα των διοικουμένων (ΣτΕ 1397/2019, 2412/2018, 1535/2017, 2414/2011 κ.α.), υπό τον όρο της αιτιολόγησης της ενέργειας αυτής με αναφορά σε συγκεκριμένα περιστατικά ή στοιχεία, η ύπαρξη ή η έλλειψη των οποίων στη συγκεκριμένη περίπτωση, σε συνάρτηση με το ισχύον κατά την έκδοση της ανακαλούμενης πράξεως νομικό καθεστώς, θεμελιώνει την διαπιστούμενη παρανομία και, κατ' ακολουθίαν, την συνδρομή νομίμου λόγου ανάκλησης (ΣτΕ 706/2020 Ολομ., 1535/2017, 1931/2015 κ.α.). Και τούτο διότι οι δυσμενείς για τον ιδιώτη και οι κατά διακριτική ευχέρεια εκδιδόμενες διοικητικές πράξεις είναι ως εκ της φύσεώς τους αιτιολογητές (ΝΣΚ 349/2011).

43. Η ως άνω ευχέρεια της Διοίκησης να ανακαλέσει τις παράνομες ή πλημμελείς ατομικές διοικητικές πράξεις υφίσταται εφόσον η ανάκληση λάβει χώρα εντός ευλόγου χρόνου από την έκδοσή τους. Ο εύλογος χρόνος δεν μπορεί να είναι μικρότερος της πενταετίας, όπως ορίζει το άρθρο μόνο του α.ν. 261/1968, χωρίς να αποκλείεται με βάση τις συνθήκες της συγκεκριμένης περίπτωσης, να θεωρηθεί ως εύλογος χρόνος διάστημα μεγαλύτερο της πενταετίας (ΣτΕ 612/2012), ενώ ειδικές διατάξεις μπορούν να προβλέπουν διαφορετικό χρόνο ανάκλησης. Εξάλλου επιτρέπεται η ανάκληση των ευμενών για τον διοικούμενο πράξεων και μετά την παρέλευση του ευλόγου χρόνου για λόγους δημοσίου συμφέροντος (ΣτΕ 3357/2017).

44. Αντίθετη ειδική ρύθμιση, από την προαναφερόμενη του άρθρου μόνου του α.ν. 261/1968, είναι η διάταξη του άρθρου 20 του ισχύοντος Υπαλληλικού Κώδικα (ν. 3528/2007), στην παρ. 1 της οποίας ορίζονται οι περιπτώσεις διορισμού στις οποίες υπάρχει υποχρέωση της Διοίκησης προς ανάκληση της σχετικής πράξης, ενώ στην παρ. 2 αυτής ορίζεται ως εύλογος χρόνος για την ανάκληση παράνομου διορισμού αυτός της διετίας, εκτός αν αυτός που διορίστηκε προκάλεσε δολίως το διορισμό ή υποβοήθησε την παρανομία, οπότε η πράξη ανακαλείται εκτός χρονικού περιορισμού (Τάχου-Συμεωνίδη ΕΡΜΥΚ έκδ. Γ', σελ. 273 επομ.). Στις τελευταίες αυτές περιπτώσεις η ανάκληση είναι κατ' αρχήν υποχρεωτική και η υποχρέωση αυτή μπορεί να καμφθεί σε όλως εξαιρετικές περιπτώσεις, όπου λόγω των ειδικών συνθηκών της κάθε περίπτωσης η ανάκληση θα μπορούσε να παραβιάσει την αρχή της αναλογικότητας [ΣτΕ 2811/2019, 280/2020, βλ. και ΝΣΚ 132/2014 σχετικά με (δυσνητική) ανάκληση πράξης διορισμού γιατρού του ΕΣΥ ελλείψει τυπικού προσόντος διορισμού]. Επίσης άνευ χρονικού περιορισμού ανακαλούνται πράξεις διορισμού που έχουν ακυρωθεί δικαστικά.

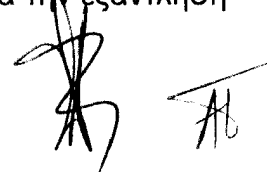
45. Κατά γενική αρχή του διοικητικού δικαίου, η αρμοδιότητα για ανάκληση διοικητικής πράξης ανήκει στο διοικητικό όργανο το οποίο κατά το χρόνο της ανάκλησης είναι αρμόδιο για την έκδοση της ανακαλούμενης πράξης, ενώ, ήδη, ο Κώδικας Διοικητικής Διαδικασίας, που κυρώθηκε με το άρθρο πρώτο του ν. 2690/1999 (Α' 45) ορίζει στην παρ.1 του άρθρου 21 ότι αρμόδιο για την ανάκληση ατομικής διοικητικής πράξης όργανο είναι εκείνο που την εξέδωσε ή που είναι αρμόδιο για την έκδοσή της (ΣτΕ 461/2017, 4646/2013, 4797/2012).

46. Η ανάκληση των παράνομων διοικητικών πράξεων έχει αναδρομική ισχύ, κατά κανόνα ανατρέχει στο χρόνο της έκδοσής τους και από του χρόνου αυτού εξαφανίζει και αποκαθιστά τη νομική κατάσταση που υπήρχε πριν από την έκδοση των ανακαλουμένων πράξεων (ΣτΕ 1931/2015, 3667/1992, ΣτΕ 2906/2000 Ολομ., ΝΣΚ 249/2015, 122/2012, Ε. Σπηλιωτόπουλος, Εγχειρίδιο Διοικητικού Δικαίου, 14^η έκδ. τ.Ι, παρ. 181), ενώ, όπως έχει παγίως κριθεί, για την ανάκληση πράξης για λόγους νομιμότητας, μη συνδεόμενους με την κατ' ουσίαν εκτίμηση πραγματικών περιστατικών, δεν απαιτείται η τήρηση της διαδικασίας έκδοσης της ανακαλούμενης πράξης (ΣτΕ 4069/2012, 4518/2011, 536/2003, 2403/1997 Ολομ.).

Υπαγωγή- Συμπεράσματα.

47. Όπως αναφέρεται στο εξεταζόμενο ερώτημα, σε εφαρμογή της διάταξης του άρθρου 20 παρ. 6 του ν. 4452/2017, όσοι από τους έκτακτους (συμβασιούχους ορισμένου χρόνου) εκπαιδευτικούς των Τ.Ε.Ι. είχαν ήδη, κατά τη θέση σε ισχύ της διάταξης, δικαιωθεί με αμετάκλητες δικαστικές αποφάσεις που αναγνώριζαν ενιαία εργασιακή σχέση εξαρτημένης εργασίας αορίστου χρόνου, διορίστηκαν από τα οικεία (και κατά περίπτωση εναγόμενα) Τ.Ε.Ι., σε συνιστώμενες προσωποπαγείς θέσεις Καθηγητών Εφαρμογών αναδρομικά από το χρόνο της αρχικής πρόσληψής τους.

48. Πλην όμως η ίδια πρακτική, (δηλ. η εφαρμογή της διάταξης του άρθρου 20 παρ. 6 του ν. 4452/2017), συνεχίστηκε από τις Διοικήσεις αρχικώς των Τ.Ε.Ι. και εν συνεχεία των Πανεπιστημίων (που κατέστησαν διάδοχα του συγχωνευθέντων και αρχικώς εναγομένων Τ.Ε.Ι.), οι οποίες συνέχιζαν (και συνεχίζουν) να διορίζουν σε συνιστώμενες προσωποπαγείς θέσεις Καθηγητών Εφαρμογών (ή λεκτόρων εφαρμογών, μετά το ν.4521/2018) όσους από τα μέλη του έκτακτου προσωπικού των πρώην Τ.Ε.Ι. προσκόμιζαν κατά καιρούς αμετάκλητες μετά την έναρξη ισχύος της προαναφερόμενης διάταξης (15-2-2017), -είτε με την αποδοχή τους από τη Διοίκηση του κάθε Ιδρύματος χωρίς άσκηση ενδίκων μέσων, είτε μετά την εξάντληση

αυτών-, δικαστικές αποφάσεις, ενώ ο χρόνος της αρχικής πρόσληψης των δικαιωθέντων με αυτές στον οποίο και ανέτρεχε ο χρόνος διορισμού, ήταν τόσο πριν όσο και μετά το έτος 2001.

49. Ειδικά ως προς το ΠΑ.Δ.Α., στο εξεταζόμενο ερώτημα αναφέρεται ότι το Πανεπιστήμιο ενέταξε σε προσωποπαγείς θέσεις λεκτόρων εφαρμογών όλους τους υπηρετούντες, κατά το χρόνο ίδρυσής του (2-3-2018), καθηγητές εφαρμογών, μεταξύ των οποίων ήταν και οι διορισθέντες μέχρι τότε σε προσωποπαγείς θέσεις Καθηγητών Εφαρμογών (κατά τα ανωτέρω). Ομοίως, όμως, συνεχίζει μέχρι σήμερα να διορίζει σε προσωποπαγείς θέσεις λεκτόρων εφαρμογών όσους έκτακτους εκπαιδευτικούς των πρώην Τ.Ε.Ι. (που απορρόφησε) συνεχίζουν να προσκομίζουν ακόμα και πρωτόδικες δικαστικές αποφάσεις, που αναγνωρίζουν ότι αυτοί συνδέονται με τα Τ.Ε.Ι. με μία ενιαία σύμβαση εξαρτημένης εργασίας αορίστου χρόνου από την αρχική τους πρόσληψη και υποχρεώνουν το Πανεπιστήμιο (ως κατά νόμο διάδοχο των Τ.Ε.Ι. σε δικαιώματα και υποχρεώσεις) να συνεχίσει να τους απασχολεί στη ίδια θέση, με την ίδια ειδικότητα και τους ίδιους όρους με αυτούς της αρχικής σύμβασης (που διατηρούσαν, προφανώς και έως την άσκηση της αγωγής), οι οποίες καθίστανται αμετάκλητες λόγω αποδοχής τους από τη Σύγκλητο του Πανεπιστημίου.

50. Εν όψει όλων των προαναφερθέντων, κατά τη συζήτηση μεταξύ των μελών του Τμήματος, σχηματίσθηκαν δύο γνώμες:

51. Κατά τη **γνώμη της πλειοψηφίας** που απαρτίζεται από τις γνώμες της Προέδρου του Τμήματος Βασιλικής Δούσκα, Αντιπροέδρου ΝΣΚ και των Νομικών Συμβούλων Νίκης Μαριόλη, Ευφροσύνης Μπερνικόλα, Κυριακής Παρασκευοπούλου, Χρήστου Μητκίδη, Βασιλικής Παπαθεοδώρου, Αικατερίνης Γαλάνη και Νικολάου Μουκαζή (ψήφοι 8), από τη ρητή γραμματική διατύπωση της μεταβατικής διάταξης του άρθρου 20 παρ. 6 του ν. 4452/2017 όπου το ρήμα «κρίνω» χρησιμοποιείται σε παρελθοντικό χρόνο («κρίθηκε»), -η οποία ως εξαιρετικού χαρακτήρα και παρέχουσα προνόμιο, κατά το χρόνο που θεσπίστηκε, σε συγκεκριμένη κατηγορία εκπαιδευτικών των Τ.Ε.Ι. που ανήκαν στο έκτακτο εκπαιδευτικό προσωπικό αυτών (συμβασιούχοι), θα πρέπει να ερμηνευτεί στενά (πρβλ. ΣτΕ 2152/2013, 3748/2012 (7μ.), 3509/2011, 3640/2010, 1354/2008), με επιβεβλημένη κυρίως τη γραμματική της ερμηνεία (πρβλ. ΝΣΚΟλομ 127/2020, σκ. 25, ΝΣΚ 116/2019, σκ. 14)-, συνάγεται ότι αυτή είχε περιορισμένο πεδίο εφαρμογής, καταλαμβάνουσα αποκλειστικά εκείνους τους έκτακτους εκπαιδευτικούς που ήδη

κατά το χρόνο έναρξης ισχύος της (15-2-2017) είχαν αμετάκλητη δικαστική κρίση ότι συνδέονταν με το οικείο Τ.Ε.Ι. με σχέση εξαρτημένης εργασίας αορίστου χρόνου, για τους οποίους και μόνο προβλέφθηκε η δυνατότητα να διοριστούν σε συνιστώμενη προσωποπαγή θέση καθηγητή εφαρμογών, αναδρομικά από το χρόνο που ορίζει η δικαστική απόφαση.

52. Σημειωτέον, επίσης, ότι η ρύθμιση αυτή έλαβε χώρα σε χρόνο που εξακολουθούσαν να υφίστανται και να λειτουργούν τα Τ.Ε.Ι. ως τεχνολογικός τομέας της Ανώτατης Εκπαίδευσης, παράλληλα με τα Πανεπιστήμια, με διακριτή ωστόσο φυσιογνωμία, σκοπό και αποστολή, σύμφωνα με τις ειδικότερες και διακριτές διατάξεις που ίσχυαν κατά το χρόνο εκείνο για τα Πανεπιστήμια και τα Τ.Ε.Ι., η αδιάσπικτη, δε, διατύπωση της διάταξης δεν αφήνει περιθώρια για την στο διηκεές εφαρμογή της και την δι' αυτής καθιέρωση ενός παγίου δικαιώματος υπέρ όλων εκείνων των μελών του έκτακτου εκπαιδευτικού προσωπικού των Τ.Ε.Ι., τα οποία κατά καιρούς, και δη οπποτεδήποτε μετά τη θέση της σε ισχύ, θα δικαιώνονται δικαστικά με παρόμοιο τρόπο.

53. Η ως άνω ερμηνευτική προσέγγιση της επίμαχης διάταξης εναρμονίζεται με τις ρυθμίσεις του ν. 4009/2011, διότι σύμφωνα με το θεσμικό πλαίσιο που έθεσε αναφορικά με τα μέλη Δ.Ε.Π. των Α.Ε.Ι. (Πανεπιστήμια και Τ.Ε.Ι.) καταργήθηκε η βαθμίδα τόσο του λέκτορα πανεπιστημίου, όσο και του καθηγητή εφαρμογών Τ.Ε.Ι., ενώ με τις διατάξεις των άρθρων 77 και 78 του ίδιου νόμου ρυθμίστηκε λεπτομερώς, μεταξύ άλλων, και το μεταβατικό καθεστώς για τους υπηρετούντες, κατά το χρόνο έναρξης ισχύος του, εκπαιδευτικούς αυτών των βαθμίδων, αντίστοιχα, προκειμένου αυτοί να μονιμοποιηθούν ή/και εξελιχθούν, υπό τις ειδικότερες, κατά περίπτωση, προϋποθέσεις και αναλόγως της θέσης και των προσόντων που κατείχαν κατά το χρόνο εκείνο.

54. Ενόψει, συνεπώς, του νομοθετικού πλαισίου που έθεσε ο ως άνω νόμος (4009/2011) για τα Α.Ε.Ι., και του σκοπού του για τη στελέχωση αυτών με υψηλής στάθμης διδακτικό προσωπικό αυξημένων προσόντων, κατόπιν αξιολόγησης από εκλεκτορικά σώματα μέσω ανοικτών διαδικασιών, αλλά και του σκοπού της ερμηνευόμενης διάταξης του άρθρου 20 παρ. 6 του ν.4452/2017, δια της οποίας κατ' ουσίαν προβλεπόταν η "αναβάθμιση" μελών του έκτακτου εκπαιδευτικού προσωπικού των Τ.Ε.Ι., -σε πολλές περιπτώσεις μειωμένων προσόντων (π.χ. πρώην ωρομίσθιοι Εργαστηριακοί/Επιστημονικοί Συνεργάτες)- με το διορισμό τους σε προσωποπαγή θέση τακτικού εκπαιδευτικού προσωπικού (Καθηγητή

Εφαρμογών) και μάλιστα χωρίς τη μεσολάβηση οποιασδήποτε αξιολογικής κρίσης, μόνο ως εξαιρετική (μεταβατική) ρύθμιση μπορούσε να ισχύσει, καταλαμβάνοντας, όπως προαναφέρεται, μόνο εκείνους τους εκπαιδευτικούς του έκτακτου προσωπικού των πρώην Τ.Ε.Ι. που, τη δεδομένη χρονική στιγμή έναρξης ισχύος της ρύθμισης αυτής (15-2-2017), είχαν ήδη επιτύχει αμετάκλητη δικαστική κρίση ότι συνδέονταν με τα οικεία Τ.Ε.Ι. με μία ενιαία σύμβαση εξαρτημένης εργασίας αορίστου χρόνου. Συνεπώς δεν μπορεί να συνεχίζει να εφαρμόζεται ως πάγια διάταξη και στους εκπαιδευτικούς της ίδιας κατηγορίας που τυγχάνει να δικαιώνονται αμετάκλητα δικαστικά, με τον ίδιο τρόπο σε ό,τι αφορά το εργασιακό καθεστώς τους, οποτεδήποτε μετά τον προαναφερόμενο χρόνο.

55. Εξάλλου, το ως άνω νομοθετικό πλαίσιο δεν μετέβαλαν ούτε οι μεταγενέστερες τροποποιήσεις επί μέρους διατάξεων του ν. 4009/2011, αλλά ούτε και ο ισχύων νόμος 4485/2017 για την οργάνωση και λειτουργία της Ανωτάτης Εκπαίδευσης, ο οποίος ρητά συμπεριλαμβάνει στα μέλη Δ.Ε.Π. των Α.Ε.Ι. τους υπηρετούντες κατά τη δημοσίευσή του (στις 4-8-2017, ήτοι λίγους μόνο μήνες μετά τη θέση σε ισχύ και της επίμαχης διάταξης) λέκτορες, μεταξύ των οποίων συγκαταλέγονται και οι υπηρετούντες κατά τον ίδιο χρόνο καθηγητές εφαρμογών Τ.Ε.Ι. (άρθρο 2 περ. ια').

56. Περαιτέρω, και ειδικότερα ως προς το Π.Α.Δ.Α., οι διατάξεις του άρθρου 4 του ν. 4521/2018 ρυθμίζουν ρητά και αποκλειστικά, υπερισχύουσες κάθε άλλης ειδικής διάταξης, την ένταξη σε θέσεις, την υπηρεσιακή κατάσταση και εν γένει το καθεστώς υπό το οποίο θα υπηρετούν εφεξής ως μέλη Δ.Ε.Π. του Πανεπιστημίου, στην κατηγορία των υπηρετούντων λεκτόρων, οι πρώην καθηγητές εφαρμογών των Τ.Ε.Ι., αντίστοιχες, δε, ρυθμίσεις εισάγουν και όλοι οι επόμενοι νόμοι, με τους οποίους συγχωνεύθηκαν Τ.Ε.Ι. με Πανεπιστήμια και έγινε η μεταφορά και ένταξη του υπηρετούντος εκπαιδευτικού προσωπικού των πρώτων στα τελευταία (βλ. ανωτ. υποσημ. 7).

57. Εκ των ανωτέρω συνάγεται ότι, διορισμοί μελών του έκτακτου εκπαιδευτικού προσωπικού σε συσταθείσες προσωποπαγείς θέσεις καθηγητών εφαρμογών (ή λεκτόρων εφαρμογών μετά τις διατάξεις του ν. 4521/2018, σε συνδυασμό και με τις διατάξεις που αφορούν στην ίδρυση εκάστου Πανεπιστημίου και στο καθεστώς των μελών Δ.Ε.Π. εκάστου), που πραγματοποιήθηκαν κατ' εφαρμογήν της διάταξης του άρθρου 20 παρ. 6 του ν. 4452/2017, από τα οικεία Τ.Ε.Ι., ενόσω αυτά λειτουργούσαν αυτοτελώς, ή από το Πανεπιστήμιο στο οποίο εντάχθηκαν μεταγενέστερα, κατόπιν αναγνώρισης με δικαστική απόφαση, η οποία ανεξάρτητα από το χρόνο της έκδοσής

της κατέστη αμετάκλητη μετά τις 5-2-2017, ότι συνδέονται με αυτά με μία ενιαία σύμβαση εξαρτημένης εργασίας αορίστου χρόνου, υποχρεώνεται, δε, με την ίδια απόφαση το καθ' ου Ίδρυμα να δέχεται τις υπηρεσίες τους στο μέλλον στην ίδια θέση, με την ίδια ειδικότητα και με τους ίδιους όρους της αρχικής πρόσληψης εκάστου, είναι μη νόμιμοι.

58. Συνεπώς, οι Διοικήσεις των (κατά νόμο διαδόχων των συγχωνευθέντων και αρχικώς εναγομένων Τ.Ε.Ι.), Πανεπιστημίων δύνανται καταρχήν να ανακαλέσουν τις σχετικές πράξεις διορισμού, -που έλαβαν χώρα όχι κατόπιν διαδικασιών επιλογής/εκλογής ή εξέλιξης μελών Δ.Ε.Π., αλλά κατόπιν μη ορθής εφαρμογής διάταξης νόμου- σύμφωνα με τα οριζόμενα στη διάταξη της παραγράφου 2 του άρθρου 20 του Υπαλληλικού Κώδικα, το οποίο εφαρμόζεται στις υπό εξέταση περιπτώσεις κατά την παράγραφο 2 του άρθρου 2 του αυτού νομοθετήματος, ελλείψει ειδικότερης διάταξης που να ρυθμίζει το νομικό αυτό ζήτημα ειδικά ως προς τα μέλη Δ.Ε.Π. των Α.Ε.Ι., ήτοι εντός διετίας από την έκδοσή (τελείωση) τους, τηρουμένων των κανόνων ανάκλησης των παράνομων ευμενών διοικητικών πράξεων, ως προαναφέρονται.

59. Ωστόσο, όμως, λόγω αφενός της δεσμευτικότητας των εκδοθεισών, κατά τα άνω, αμετάκλητων δικαστικών αποφάσεων και αφετέρου της συνταγματικής υποχρέωσης της Διοίκησης σε συμμόρφωση προς αυτές, οι Διοικήσεις των οικείων Πανεπιστημίων θα πρέπει να προβούν στις ενδεικνυόμενες ενέργειες για την υλοποίηση των κατά περίπτωση κριθέντων αμετακλήτως με αυτές, υπό την αυτονόητη προϋπόθεση ότι υπάρχει δυνατότητα συμμόρφωσης αυτών (πρβλ. ΝΣΚ 79/2016, ΝΣΚ 260/2019).

60. Περαιτέρω στις περιπτώσεις που (όπως δίδεται με το εξεταζόμενο ερώτημα) με την αμετάκλητη δικαστική απόφαση υποχρεώνεται το, διάδοχο του αρχικώς εναγομένου Τ.Ε.Ι., Πανεπιστήμιο να απασχολεί το μέλος του έκτακτου προσωπικού που αναγνωρίστηκε ότι συνδέεται με αυτό με μία ενιαία σύμβαση εργασίας ορισμένου χρόνου, μεταξύ άλλων και με τους ίδιους όρους που απασχολείτο έως και την άσκηση της αγωγής, και εφόσον αυτό απασχολείτο με μειωμένο ωράριο, (ήτοι επί λιγότερες ώρες διδασκαλίας εβδομαδιαίως αντί του μέγιστου αριθμού ωρών που ορίζεται στο νόμο, προκειμένου περί επιστημονικού ή εργαστηριακού συνεργάτη), με το ίδιο ωράριο θα συνεχίσει να απασχολείται και ως συμβασιούχος αορίστου χρόνου. Εξάλλου τα διαστήματα που μεσολαβούσαν μεταξύ των συμβάσεων

ορισμένου χρόνου (θερινοί μήνες) προφανώς έχουν ληφθεί υπόψη από το δικαστήριο προκειμένου να χαρακτηρίσει τις συμβάσεις “ διαδοχικές”.

61. Μειοψήφησαν ο Αντιπρόεδρος ΝΣΚ Σπυρίδων Παπαγιαννόπουλος και ο Νομικός Σύμβουλος Ευάγγελος Μαρίνης (ψηφοί 2) οι οποίοι διατύπωσαν την ακόλουθη άποψη:

α. Οι αποφάσεις που αναφέρονται στο ιστορικό είναι, ως επί το πλείστον, αποφάσεις πρωτοβαθμίων δικαστηρίων οι οποίες κατέστησαν αμετάκλητες με την βούληση των οργάνων του Τ.Ε.Ι. (Αθήνας ή Πειραιά) αρχικά, και του ΠΑ.Δ.Α. μεταγενέστερα, λόγω μη άσκησης ενδίκων μέσων και αποδοχής τους, από αυτά. Κατά το ουσιαστικό τους, όμως, περιεχόμενο οι αποφάσεις αυτές που αναγνωρίζουν εξ αρχής ότι υπάρχει σύμβαση εργασίας αορίστου χρόνου είναι αντίθετες με σειρά αποφάσεων του Συμβουλίου της Επικρατείας, (ΣτΕ 640-644/2014), σύμφωνα με τις οποίες: *«Οι διατάξεις του άρθρου 11 του π.δ. 164/2004 ... εφαρμόζονται κυρίως στο εργατοϋπαλληλικό προσωπικό και δεν έχουν πεδίο εφαρμογής σε όσους δεν παρέχουν έργο με εξαρτημένη εργασία, αλλά προσφέρουν διδακτικό και ερευνητικό έργο σε Σχολές Ανώτατων Εκπαιδευτικών Ιδρυμάτων ή σε άλλες ισότιμες Σχολές (βλ. ΣτΕ 3271/2011). Συνεπώς, το επί συμβάσει, ωρομίσθιο, διδακτικό προσωπικό του εκκαλούντος Τ.Ε.Ι., το οποίο υπάγεται, όπως όλα τα Τ.Ε.Ι., στην Ανώτατη Εκπαίδευση (βλ. άρθρο 1 ν. 2916/2001), είναι εκτός πεδίου εφαρμογής των διατάξεων του άρθρου 11 του αναφερθέντος π.δ., δεδομένου άλλωστε ότι το εν γένει διδακτικό προσωπικό των προαναφερθεισών Σχολών πρέπει να ασκεί το σχετικό διδακτικό έργο κατόπιν επιλογής με βάση πρόσφορα αξιοκρατικά κριτήρια και όχι δυνάμει της συστάσεως συμβάσεως εργασίας αορίστου χρόνου με την τυπική διαδικασία και κατόπιν αποφάσεως του ΑΣΕΠ για την συνδρομή και μόνον των προς τούτο απαιτούμενων προϋποθέσεων, σύμφωνα με τα οριζόμενα στις διατάξεις του άρθρου 11 του π.δ. 164/2004».*

β. Περαιτέρω, το υπαλληλικό προσωπικό που δεν έχει ακαδημαϊκά προσόντα διαχωρίζεται από τους δημόσιους λειτουργούς του άρθρου 16 παρ. 5 του Συντάγματος, που έχουν τα απαιτούμενα προσόντα και απολαύουν των εγγυήσεων του άρθρου 16 παρ. 6 του Συντάγματος. Ειδικότερα: Τα μέλη του Ε.Π. των Τ.Ε.Ι. όλων των βαθμίδων ήταν μη ανώτατοι υπάλληλοι νομικών προσώπων δημοσίου δικαίου και όχι δημόσιοι λειτουργοί απολαύοντες των εγγυήσεων του άρθρου 16 παρ. 6 του Συντάγματος (βλ. ΣτΕ 1673/2013, 523/2010, 495/2008, 3990/2006, 1705/1996, 694/1994, 4128/1990 κ.α.). Με τον ν. 2916/2001 τα Τ.Ε.Ι. του ν.

1404/1983 καταργήθηκαν και ταυτόχρονα ιδρύθηκαν Τ.Ε.Ι. ως ανώτατα εκπαιδευτικά ιδρύματα. Τα μέλη του Ε.Π. τα οποία εντάχθηκαν σε προσωποπαγείς θέσεις λόγω της ιδιότητάς τους ως μελών του Ε.Π. των παλαιών Τ.Ε.Ι. εξακολουθούν να είναι υπάλληλοι ν.π.δ.δ. και όχι δημόσιοι λειτουργοί (βλ. ΣΤΕ 2855/2014, 7μ., 1669, 1673/2013, 3433/2011, 7μ., 2719/2003, 7μ. κ.ά). Τα νέα μέλη του Ε.Π. που κατέχουν «τακτικές θέσεις» (όχι προσωποπαγείς) απαιτείται πλέον να έχουν αυξημένα προσόντα και να επιλέγονται από όργανα και με διαδικασίες που παρέχουν επαρκείς εγγυήσεις ορθής επιλογής των καταλληλότερων υποψηφίων. Τούτο ισχύει και για τα μέλη του Ε.Π. που κατείχαν προσωποπαγείς θέσεις, πλην διέθεταν ή απέκτησαν τα ανωτέρω αυξημένα προσόντα και κρίθηκαν από τα νέα όργανα κρίσης κατάλληλα για την πλήρωση τακτικών θέσεων, σύμφωνα με τις μεταβατικές διατάξεις του άρθρου 6 του ν. 2916/2001. Τα μέλη του Ε.Π. που κατέχουν τακτικές θέσεις έχουν, κατά πάγια νομολογία, την ιδιότητα του δημόσιου λειτουργού κατά την έννοια του άρθρου 16 του Συντάγματος (βλ. ΣΤΕ 1198/2017, 7μ., 2855/2014, 7μ., 3432/2011, 7μ. κ.α.).

γ. Από τα ανωτέρω συνάγεται ότι, κατά τον χρόνο λειτουργίας των Τ.Ε.Ι. αλλά και αργότερα του ΠΑ.Δ.Α., όταν επιβαλλόταν να ασκηθούν τα δέοντα ένδικα μέσα με βάση την νομολογία αυτή και μάλιστα με ικανή πιθανότητα ευδοκίμησης, τούτο τελικώς δεν έγινε, αντίθετα δε, τόσο τα αρμόδια όργανα των Τ.Ε.Ι. αρχικά, όσο και του ΠΑ.Δ.Α. αργότερα, (μέχρι και σήμερα), εξακολουθούν να εφαρμόζουν τις αποφάσεις αυτές, έχοντας παράλληλα υποβάλει το εξεταζόμενο ερώτημα σχετικά με την νομιμότητα όλων των διορισμών του προσωπικού αυτού.

δ. Περαιτέρω, σχετικά με τη νομιμότητα των διορισμών αυτών που συνάπτεται με άμεσο τρόπο, όπως φαίνεται από την διάταξη, με την εφαρμογή δικαστικών αποφάσεων από την διοίκηση του ΠΑ.Δ.Α. (που μέχρι και σήμερα γίνονται αποδεκτές και εφαρμόζονται), ισχύουν τα εξής: **ι)** Η επίμαχη διάταξη του άρθρου 20 παρ. 6 του ν.4452/2017 όταν ίσχυσε (δημοσίευση στο ΦΕΚ Α'17/15.02.2017) αφορούσε αποκλειστικά τα Τ.Ε.Ι., όπως προκύπτει από την γραμματική της ερμηνεία και όχι το ΠΑ.Δ.Α., αφού, κατά τον χρόνο δημοσίευσης του νόμου αυτού, δεν είχε το τελευταίο συσταθεί ακόμη. Συνεπώς, οποιαδήποτε δέσμευση πηγάζει από την διάταξη αυτή, αφορά την τότε διοίκηση των Τ.Ε.Ι. (Αθηνών και Πειραιά) στο πλαίσιο των εργασιακών σχέσεων που είχαν τα μέλη του Ε.Π. καθ' όλο το διάστημα υπηρεσίας τους στα Τ.Ε.Ι. και συνδέονταν αποκλειστικά με αυτό. Η ίδια δέσμευση όμως δεν μπορεί να ισχύσει μετά τη σύσταση του ΠΑΔΑ το οποίο είναι

υποχρεωμένο από το Σύνταγμα (άρθρο 16) να ελέγχει τα ακαδημαϊκά προσόντα και την διδακτική ικανότητα των υποψηφίων μελών Δ.Ε.Π. που θα υπηρετήσουν σε αυτό. Κατ' ακολουθία της σκέψης αυτής, μετά την σύσταση του ΠΑ.Δ.Α. την 2.3.2018 (ν.4521/2018), η διοίκηση αυτού όφειλε να παύσει να διορίζει το προσωπικό εκείνο που είχε επιτύχει τις επίμαχες δικαστικές αποφάσεις, και να τοποθετεί προσωπικό σε τακτικές θέσεις Ε.Π. που δεν έχει άπαντα τα δέοντα ακαδημαϊκά προσόντα (π.χ. ωρομίσθιοι). Περαιτέρω, με την μέθοδο του διορισμού σε προσωποπαγείς θέσεις (που έχει σαφώς την έννοια μονιμότητας και υπερακοντίζει νομικά την εφαρμογή των δικαστικών αποφάσεων οι οποίες προέβλεπαν την μετατροπή της θέσης εργασίας από ορισμένου χρόνου σε αορίστου αλλά με τους αυτούς όρους, συνθήκες, αμοιβή κλπ) εξομοιώνονται ανεπίτρεπτα οι ανωτέρω με όσους έχουν ήδη κερτημένα ακαδημαϊκά και διδακτικά προσόντα. Σημειώνεται εδώ ότι οι τελευταίοι δεν απολαύουν κατά κανόνα μονιμότητα, αλλά είναι επί θητεία, προκειμένου δε, να καταλάβουν τακτική θέση ελέγχονται με αυστηρότατα ακαδημαϊκά κριτήρια. (Οράτε ανωτ. ΣτΕ 927/2018 περί διάκρισης και τρόπου απονομής – αναγνώρισης των ακαδημαϊκών και διδακτικών προσόντων). Επομένως για όλους τους ανωτέρω λόγους η διάταξη του άρθρου 20 παρ. 6 του ν.4452/2017 έχει, μετά την δημοσίευση του ν.4521/2018, αποβάλει κάθε ισχύ.

ii) Για την ταυτότητα του νομικού λόγου και το δεδουλευμένο το οποίο παρήχθη από τις αποφάσεις αυτές δεν μπορεί να μεταχθεί ως υποχρέωση στο ΠΑ.Δ.Α. Ειδικότερα, το τελευταίο δεν έχει συμφέρον να συνεχίσει τις συμβάσεις αυτές υπό οιαδήποτε νομική μορφή κι αν αυτές έχουν επενδυθεί, επειδή ήταν εντεταγμένες σε διαφορετικό νομικό και εργασιακό πλαίσιο και αφορούσαν βαθμούς, θέσεις, ειδικότητες και καθήκοντα που δεν περιβάλλονται από τα δέοντα ακαδημαϊκά προσόντα και αρμόζουν στην λειτουργία μόνο των καταργηθέντων ΤΕΙ. Συνακόλουθα, τίθεται σε αμφιβολία η νομιμότητα της όλης διαδικασίας «διορισμών», που εδράζεται σε σχέση δικαστικώς αναγνωρισμένης ως σχέσης εργασίας αορίστου χρόνου, διότι μπορεί στο εργασιακό καθεστώς των μελών Ε.Π. ενός Τ.Ε.Ι. αυτό να είναι νομικώς δυνατό, πλην όμως, στο εργασιακό καθεστώς των μελών Δ.Ε.Π. ενός Α.Ε.Ι. η σύμβαση εξηρημένης εργασίας αορίστου χρόνου είναι, ως θεσμός, άγνωστη. Επέρχεται, επομένως, κατά τη γνώμη αυτή, από της δημοσίευσής του ν. 4521/2018 η αυτοδίκαιη λήξη όλων αυτών των συμβάσεων (είτε ορισμένου είτε αορίστου χρόνου), είτε επέτυχαν είτε όχι δικαστική απόφαση. Ομοίως, οι τυχόν

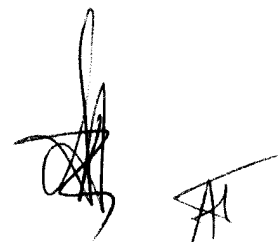
γενόμενες αναγνωρίσεις συμβάσεων αορίστου χρόνου, που έγιναν από το τέως ΤΕΙ και υπό την ισχύ του άρθρου 20 παρ. 6 του ν. 4452/2017 (που είναι, κατά τη γνώμη αυτή, διάταξη περιορισμένης ισχύος μέχρι την 1.3.2018 αφού το ΠΑΔΑ συνεστήθη την 2.3.2018), παύουν να έχουν οποιαδήποτε νομική ισχύ για το ΠΑΔΑ. Εναλλακτικά, το ΠΑΔΑ έχει τη δυνατότητα σήμερα να ανακαλέσει όλους ανεξαιρέτως τους γενόμενους «διορισμούς» - οποτεδήποτε κι αν έγιναν - κατά τα περί ανάκλησης διορισμών αναφερόμενα, αλλά με την ανωτέρω, κατά τη γνώμη της μειοψηφίας, ειδική αιτιολογία.

Απάντηση

62. Κατόπιν των ανωτέρω το Γ' Τμήμα του ΝΣΚ επί των τεθέντων ερωτημάτων γνωμοδοτεί κατά πλειοψηφία ότι:

α) Η μεταβατική διάταξη του άρθρου 20 παρ. 6 του ν. 4452/2017 είχε περιορισμένο πεδίο εφαρμογής, καταλαμβάνουσα αποκλειστικά τα μέλη του έκτακτου εκπαιδευτικού προσωπικού των Τ.Ε.Ι. (Εργαστηριακούς ή Επιστημονικούς Συνεργάτες ή Ακαδημαϊκούς Υπότροφους), που ήδη κατά το χρόνο έναρξης ισχύος της (στις 15-2-2017) είχαν αμετάκλητη δικαστική κρίση ότι συνδέονταν με το οικείο Τ.Ε.Ι. με σχέση εξαρτημένης εργασίας αορίστου χρόνου, για τα οποία και μόνο προβλέφθηκε η δυνατότητα να διοριστούν σε συνιστώμενη προσωποπαγή θέση καθηγητή εφαρμογών και δεν δημιούργησε πάγιο δικαίωμα και υπέρ όσων εκ των μελών αυτών δικαιώθηκαν καθ' όμοιο τρόπο με δικαστική απόφαση που κατέστη αμετάκλητη οποτεδήποτε μετά από τον ανωτέρω χρόνο.

β) Συνεπώς, διορισμοί μελών του προσωπικού αυτού -που επέτυχαν δικαστικές κατά τα ως άνω αποφάσεις, οι οποίες, ανεξαρτήτως του χρόνου εκδόσεώς τους, κατέστησαν αμετάκλητες μετά την 15.2.2017 -, από το οικείο Τ.Ε.Ι., ενόσω αυτό λειτουργούσε αυτοτελώς, ή από το Πανεπιστήμιο στο οποίο εντάχθηκε μεταγενέστερα αυτό, σε συσταθείσες προσωποπαγείς θέσεις καθηγητών εφαρμογών (ή λεκτόρων εφαρμογών μετά την ισχύ του ν. 4521/2018) κατ' εφαρμογή της ως άνω διάταξης, παρίστανται μη νόμιμοι και η Διοίκηση του Πανεπιστημίου δύναται καταρχήν να ανακαλέσει τις σχετικές πράξεις διορισμού εντός διετίας από την έκδοσή τους, σύμφωνα με τα οριζόμενα στο άρθρο 20 παρ. 2 του ν. 3528/2007 (Υ.Κ.), το οποίο κατά το άρθρο 2 παρ. 2 του ίδιου νόμου ισχύει εν προκειμένω, ελλείψει άλλης ειδικότερης διάταξης που να ρυθμίζει ειδικά το ζήτημα αυτό ως προς τα μέλη Δ.Ε.Π. των Α.Ε.Ι..

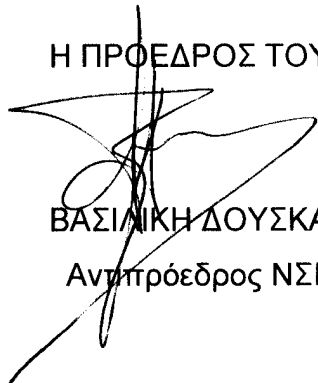

γ) Στην περίπτωση ανάκλησης πράξης διορισμού κατά τα ανωτέρω, η Διοίκηση του οικείου Πανεπιστημίου, σε συμμόρφωση προς τη δικαστική απόφαση, την έκδοση της οποίας έχει επιτύχει το μέλος του έκτακτου προσωπικού του τέως Τ.Ε.Ι., και υπό την προϋπόθεση ότι υπάρχει δυνατότητα συμμόρφωσης προς αυτήν, θα πρέπει να προβεί στις ενδεδειγμένες ενέργειες για την υλοποίηση των κατά περίπτωση αμετακλήτως κριθέντων με αυτήν. Περαιτέρω στις περιπτώσεις που με την αμετάκλητη δικαστική απόφαση υποχρεώνεται το, διάδοχο του αρχικώς εναγομένου Τ.Ε.Ι., Πανεπιστήμιο να απασχολεί το μέλος του έκτακτου προσωπικού που αναγνωρίστηκε ότι συνδέεται με αυτό με μία ενιαία σύμβαση εργασίας ορισμένου χρόνου, μεταξύ άλλων και με τους ίδιους όρους που απασχολείτο έως και την άσκηση της αγωγής, εφόσον αυτό απασχολείτο με μειωμένο ωράριο, με το ίδιο ωράριο θα συνεχίσει να απασχολείται και ως συμβασιούχος αορίστου χρόνου. _

ΘΕΩΡΗΘΗΚΕ

ΑΘΗΝΑ 8-10-2020

Η ΠΡΟΕΔΡΟΣ ΤΟΥ Γ' ΤΜΗΜΑΤΟΣ

ΒΑΣΙΛΙΚΗ ΔΟΥΣΚΑ
Αντιπρόεδρος ΝΣΚ

Η ΕΙΣΗΓΗΤΡΙΑ

ΑΙΚΑΤΕΡΙΝΗ ΓΑΛΑΝΗ
Νομική Σύμβουλος του Κράτους